

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Üzemavató Hajdúböszörményben

Határidő előtt készült el az exportbővítő beruházás

„Hajdúböszörményben a Hajdúsági Cipőipari Szövetkezetben hetfőn délelőtt üzemavató ünnepségre került sor, amelyen részt vett Kószegi Lajos, a városi pártbizottság első titkára, Fatakrölgyi Rudolf, a városi tanács elnöke és dr. Tóth János, a KISZÖV elnöke is.

János Imre, a szövetkezet elnöke az új üzemavató történetét ismertette avató beszédében. A kezdet kezdetén az új üzem építésének tervei egy 400 négyzetméter alapterületű műhely megépítéséről szóltak. Ennek előzetes költségterve elérte a hatmillió forintot. A beruházás megvalósításával szeretnék volna megjavítani a szövetkezetben a munkakörülményeket, s természetesen cél volt az exportkapacitás növelése is.

A pénzügyi lehetőségek igen szűkösek voltak (saját forrásként 1,7 millió forint áll rendelkezésre). Ugyanakkor az igények egyre sürgetőbbé váltak a korszerűbb termelés iránt. A KISZÖV-től kapott támogatás (2,8 millió forint) és a saját alap azonban már elegendő volt az induláshoz. Az

elmúlt év augusztusában meg is kezdték a tereprevezést. Az új üzemcsarnok rekordidő alatt, december végére és költségkereten belül, 4,5 millió forintért készült el.

A kivitelezést SZOLIVALL-tagok végezték, de természetesen a szövetkezet dolgozói is jelentős részt vállaltak a feladatokból. Az elkészült üzem valóban korszerű, a dolgozók jobb munkakörülmények között végezhetik munkájukat. S mivel a technológia a réginel zártabb rendszerű, egyértelmű, hogy javul a munkafegyelmének pedig következménye, hogy a minőség is.

Az 1950-ben alakult szövetkezetben ma 240-en dolgoznak. Többségük nő. A termelés felét a lányok, asszonyok tökes exportra készítik. A Hajdúböszörményben készült gör- és műkorcsolyát, valamint a koci-epőket építjük megvásárolják Kanadában, az USA-ban, az NSZK-ban, mint Svédországban. A termelés másik felét belföldön értékesítik.

I. G.

A magyar-szovjet barátsági napok hétfői rendezvényei

Hetfőn, február 21-én délelőtt a Csokonai Gimnáziumban, Debrecenben, nyílt fotókiállítás „A Szovjet-unió 1982-ben” címmel, melynek dokumentumfelvételek illusztrálják a szovjet népet és munkájerőit.

Ugyanitt orosz nyelvtanárok számára szerveztek fórumot, hogy baráti beszélgetés során is megvitathassák a nyelvtanítás gondjait és problémáit.

Delután három órakor az ifjúságpolitikai klubban vállalt, intézményi és területi KISZ-aktivisták gyűltek össze, hogy előadást hallgassanak meg a lenini Komszomolról, pontosabban annak a világ ifjúsága egységéért, a társadalmi haladásért vívott harcáról.

A Debreceni Ruhagyárban, nem sokkal a műszakváltás után, szintén sokan gyűltek össze a gyári klubban, ahol Szeretlana Ivanovna Berzana, a Szovjet Kultúra és Tudomány Házának munkatársa a szovjet nők életéről, munkájáról beszélt, majd választ adott a ruhagyári asszonyok kérdéseire, az igen jó hangulatú, baráti légkörű ruhagyári rendezvényen.

Tar Zoltán kiállítása

Tar Zoltán festőművész 70. születésnapja alkalmából műveinek kiállításával köszönti az alkotót a Hajdú megyei Állami Epiteőipari Vállalat szakszervezeti bizottsága; február 21-én Debrecenben, a Tanácsköztársaság úti munkásszálló kiállítóterében ünnepélyes körülmények között nyitották meg a tárlatot.

Tar Zoltán Balmazújvárosban született, a képzőművészeti főiskolán Rudnay Gyula és Varga Nándor voltak a tanárai. 1937-ben tanítóképző intézeti rajztanári oklevelet szerzett. Középsiskolákban tanított, majd a debreceni tanítóképző intézettől ment nyugdíjba 1975-ben. Klímásgló rajzpedagógiai és képzőművészeti tevékenységéért a Pedagógusok Szakszervezete Központi Vezetősége 1975-ben Székely Bertalan-emlék-éremmel tüntette ki. Számátalan hazai tárlaton vett részt, de képeivel Lublin és Nagyvárad közönsége is megismerkedhetett.

Rajzai és festményei több művészeti kiadványban és folyóiratban jelentek meg.

Tar Zoltán festőművész kiállításán Halmos Sándor, az szb politikai munkatársa mondott bevezetőt, majd Fodor Péter, az MSZMP Központi Bizottságának munkatársa méltatta az alkotó életútját, művészetének jelentőségét. Közreműködött a Hajdúböszörményi rajzpedagógiai és képzőművészeti tevékenységéért a Pedagógusok Szakszervezete Központi Vezetősége 1975-ben Székely Bertalan-emlék-éremmel tüntette ki. Számátalan hazai tárlaton vett részt, de képeivel Lublin és Nagyvárad közönsége is megismerkedhetett.

Rajzai és festményei több művészeti kiadványban és folyóiratban jelentek meg.

Tar Zoltán festőművész kiállításán Halmos Sándor, az szb politikai munkatársa mondott bevezetőt, majd Fodor Péter, az MSZMP Központi Bizottságának munkatársa méltatta az alkotó életútját, művészetének jelentőségét. Közreműködött a Hajdúböszörményi rajzpedagógiai és képzőművészeti tevékenységéért a Pedagógusok Szakszervezete Központi Vezetősége 1975-ben Székely Bertalan-emlék-éremmel tüntette ki. Számátalan hazai tárlaton vett részt, de képeivel Lublin és Nagyvárad közönsége is megismerkedhetett.

Fodor Péter méltatja Tar Zoltán munkásságát

Előadás a megyei politikai akadémián

Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága által szervezett megyei politikai akadémia soron következő előadását február 24-én, csütörtökön 14 órai kezdettel tartják Debrecenben, ezúttal nem a szokott helyen, hanem a Bartók teremben. A megye különféle területeiről érkező párt-, állami, társadalmi, gazdasági vezetőknek, vezető propagandistáknak, a politikai akadémia hallgatóinak Lakatos Ernő, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága agitációs és propagandasztályának vezetője tart előadást időszerű ideológiai és művelődéspolitikai kérdésekről.

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

CSAPÁGYAK HARMINCHÁROM ORSZÁGBA	3. oldal
A NAPLÓ POSTÁJA	4. oldal
AZ ESZPERANTÓ ÉS VILÁGA	5. oldal

ZÁRSZÁMADÁSOK

Balmazújvárosi Lenin Tsz

Harminkettedik zárszámadását tartotta a balmazújvárosi Lenin Termelőszövetkezet tagsága a napokban, ahol Németh István tsz-elnök értékelte a szövetkezet elmúlt évi gazdálkodását, az idei feladatokat. Jó és rossz oldalai voltak az elmúlt esztendőnek — hangsúlyozta az elnök —, aminek végső eredménye mégis pozitív. A termelés 19 százalékkal növekedett, vagyis a korábbi 652 millió termelési értéket több mint egymillióra növelték. A nyereség is nőtt, mintegy 30 százalékkal a korábbi évről. Ugyanakkor a tagság jövedelme közel 60

ezerre emelkedett. Különösen figyelemre méltónak ítelte meg az elnök, hogy a nyereségráta, vagyis a 100 forintra jutó nyereség-hányad: 1981-ben ez 8,8 forint volt, 82-ben viszont már 10 forint. Ez jó eredmény, de még mindig lehet rajta javítani — hangsúlyozta Németh István.

Dinamikus fejlődött a növénytermesztés, szép eredményeket ért el a kukoricából és cukorrépából is. A búza 5,2 tonnás, a kukorica 10,2 tonnás, a cukorrépa pedig 59,6 tonnás átlagot adott az elmúlt évben. Az ágazat nyeresége egy év alatt 33 millióról 48 millióra nőtt.

Az állattenyésztésről azonban már korántsem lehet ilyen jó eredményekről beszámolni. Sőt, éppen az ellenkezőjét kell mindennek megállapítani: egy év alatt 20 millióval csökkent az ágazat nyeresége; 27 millióról 7 millióra, a költségek növekedtek, az elhullások megduplázódtak. Ahogy az elnök leszögezte: mindennek sok külső oka is volt, de vannak belső tényezők is, amelyek közrejátszottak az eredmények romlásában. Ezen el kell gondolkozni és főleg változtatni kell rajtuk — állapította meg a szövetkezet elnöke.

Hajdúszoboszlói Booskai Tsz

Megyénk egyetlen halászi termelőszövetkezetében, a hajdúszoboszlói Booskai-ban dr. Sallai Lajos tsz-elnök adott számot az elmúlt évben végzett munkáról a tagságnak. Hangsúlyozta, hogy az 1982-es eredmények gazdasági mutatói, minőségi és mennyiségi változásai pozitívak voltak. Tovább javultak a munkavégzés feltételei, amely rendkívül fontos tényező, könnyítette a fizikai munkát, egységesebb lett a szövetkezet dolgozó kollektívája, erősödött a tulajdonosi szemlélet, a közös iránti felelősség.

A szövetkezet elnöke konkrétan értékelte az elmúlt év eredményeit. Elmondta, hogy a szabadvízi halfogási terv 35 tonna volt, ezzel szemben több mint 40 tonnát fogtak a halászaik. Pedig a szabadvízi halászló letszáma ismét csökkent. A fogás során nőtt a busa, a harcsa és a vegyes fehérhal aránya, míg sajnálatosan csökkent a ponty, a süllő és a csuka aránya.

A lelkiismeretes, tervszerű munka következménye, hogy a halászat a szövetkezetben több mint 17,2 millió forintos árbevételt mondhat magának, s külön figyelemre

méltó, hogy a termelési költségek általános növekedése mellett az 1 kilogramm hal előállításának költsége közel 9 forinttal alacsonyabb volt az elmúlt évinél.

A szövetkezet elnöke részletesen értékelte a növénytermesztési ágazatot, a földművelési eredményeit, valamint a halászsárdá tevékenységét. Az összes tevékenység eredményeképpen a szövetkezet 60,5 millió forint árbevételt ért el, valamivel több mint 55 millió forint ráfordítással. A mérleg szerinti eredmény tehát 5,1 millió forint, amely több a korábbi évinél 13,3 százalékkal.

Újirazi Aranykalász Tsz

Környezetéhez képest jó eredményei vannak Biharban az újirazi Aranykalász Termelőszövetkezetnek. Különösen örvendettek, hogy a zöldégetermesztésben is sikerült előre lépnie a gazdaságnak, ami már-már jellegesszámba menő fejlemény ezen a tájon. Uram János, a szövetkezeti gazdaság elnöke egyebek közt arról adott számot a zárszámadó közgyűlésen, hogy a kertészet árbevétele messze meghaladta a tervezettét, azaz több mint félmillió forint volt 1982-ben a többlet. A téves paradicsomtermesztéssel foglalkozik, mégpedig minőségi árut állít elő, hiszen például tavaly is a termés 98 százalékát értékesítette első osztályú áruként. „Az elmúlt két

év bebizonyította — mondta az elnök a zárszámadáson —, hogy megfelelő technológiai fegyelm esetén öt-hat-száz mázsa közötti paradicsomtermés is betakarítható egy-egy hektárról az újirazi határon.

Terv feletti árbevételhez juttatta a téleszt a búza is, ami a legfontosabb áruévénye a gazdaságnak, nem kis mértékben azért, mert jól jövedelmez. A búza és a paradicsom többlet árbevétele szinte teljes egészében fedezte azt a kiesést, ami a napraforgó ágazatban keletkezett. Több környékbeli téeszhez hasonlóan a napraforgónak itt is leáldozott, hisz a tervezett termés ötven százalékát sem tudták betakarítani.

A takarmánytermesztés terén is jeleskedik az üzem, hiszen az elnök arról adhatott számot a tagságnak, hogy a takarmányzükséglet újtól újig száz százalékkal biztosított. A korábbi évekhez képest tavaly számottevően javult a szalás takarmányok önköltsége: az Aranykalász Termelőszövetkezet 1982-ben egy mázsa lucerna-, illetve vörösherezenát körülbelül 37 forintból állított elő. A gyepszéná önköltsége is jobb (mintegy 20 százalékkal) a megelőző évinél.

Összességében a téesz 2,8 millió forint mérleg szerinti nyereséget könyvelt el s négy százalék nyereségreszesedést fizetett tagjainak.

Hazánkba érkezett a lengyel külügyminiszter

Puja Frigyes külügyminiszter meghívására hétfőn hazánkba érkezett Stefan Olszowski, a Lengyel Népköztársaság külügyminisztere. A lengyel diplomácia vezetőjét a Ferihegyi repülőtérre vendéglátója, Puja Frigyes fogadta. Jelen volt Garamvölgyi József, hazánk varsói, valamint Tadeusz Pietrzak, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete.

Stefan Olszowski megkoszorúzza a Magyar Hősök emlékművét, majd késő délután a Külügyminisztériumban megkezdődtek a hivatalos magyar-lengyel külügyminiszteri tárgyalások.

A megbeszélésen jelen volt Garamvölgyi József és Tadeusz Pietrzak.

Este Puja Frigyes a Külügyminisztérium vendégházában diszvacserát adott a lengyel diplomácia vezetőjének tiszteletére. (MTI)

Budapestre érkezett a Finn Kommunista Párt küldöttsége

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására vasárnap Budapestre érkezett a Finn Kommunista Párt küldöttsége Jouko Kajanojának, a párt elnökének vezetésével. A Finn Kommunista Párt küldöttségét Szürös Mátyas, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a külügyi osztály vezetője fogadta a Ferihegyi repülőtéren.

Várkonyi Péter, az MSZMP Központi Bizottságának titkára hétfőn megbeszélést folytatott a Jouko Kajanoja,

a Finn Kommunista Párt elnöke vezette, hazánkban tartózkodó pártküldöttséggel.

A Finn KP küldöttsége látogatást tett a SZOT-nál, ahol Jakab Sándor főtárhelyettes ismertette a magyar szakszervezetek tevékenységét. A finn vendégek felkeresték a Társadalomtudományi Intézetet, ahol Huszár István főigazgató tájékoztatta a finn kommunista képviselőt, az intézet munkájáról és idősebb társadalompolitikai kérdésekről. (MTI)

Husszein és Thatcher tárgyalásai Londonban

London, 1983. február 21. (MTI) — A magánjellegű látogatáson Londonban tartózkodó Husszein jordániai uralkodó hétfőn megbeszélést folytatott Margaret Thatcher brit miniszterelnökkel a közel-keleti helyzetről, főként Libanonról és a palesztin kérdésről. Hivatalos helyen nem közöltek részleteket a találkozásról.

Közben a The Economist című londoni gazdasági-politikai hetilap legújabb száma szerkesztőségi cikkben taglalta, mit kell és lehetne tenni azért, hogy Husszein királyt barátai megmentse

a „sakk-matt-tól”. Attól ugyanis, hogy a Reagan-terv és vele a palesztin-jordániai „államszövetség” írott szöveg maradjon. A The Economist szerint két szakaszt kell — gyorsan — végigjarni. Egyfelől a Palesztinai Nemzeti Tanácsnak fel kell hatalmaznia a királyt, hogy Washingtonban Reagan elnökkel a konföderációról tárgyaljon. Másfelől Reagannek — óvatos — nyomatást kell gyakorolnia Izraelre, értesre adván, hogy a Ciszjordániához való csökönös ragaszkodás nem éri meg „az amerikai jóindulat erőizóját”.

Havasi Ferenc Algírban

Algír, 1983. febr. 21. (MTI) — A Nemzeti Felszabadítási Front (FLN) Párt Központi Bizottságának meghívására hétfőn Algírba érkezett Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára.

A repülőtéren Slimane Hoffman, az FLN külügyi bizottságának tagja fogadta, akivel a délután folyamán megbeszélést folytatott a kétoldalú párt- és államközi kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről.

Andropov-Cheysson találkozó Moszkvában

Moszkva, 1983. február 21. (MTI) — Jurij Andropov, az SZKP KB főtárhelyettese hétfőn Moszkvában fogadta Claude Cheysson francia külügyminisztert, aki hivatalos látogatáson tartózkodott a Szovjetunióban. A találkozó részt vett Andrej Gromiko, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió külügyminisztere is.

A megbeszélésen Jurij Andropov és Claude Cheysson áttekintette a szovjet-francia kapcsolatokat és megvitatott több időszerű nemzetközi kérdést is. Mindketten megállapították, hogy jók a lehetőségei a különböző területekre kiterjedő gyümölcsöző és kölcsönösen előnyös szovjet-francia együttműködés továbbfejlesztésének.

A nemzetközi kérdéseket vizsgálva különös figyelmet szenteltek az európai biztonság és együttműködés megszilárdításának, ezen belül a közepes hatótávolságú nukleáris fegyverek egyenlősen alapuló csökkentésére tett szovjet javaslatnak. Hangsúlyozták annak fontosságát, hogy folytatódjon a politikai kapcsolattartás és a párbeszéd a Szovjetunió és Franciaország között, a két ország népeinek hagyományos barátságát szellemében.

mányos barátságát szellemében.

Claude Cheysson a találkozóon átadta Jurij Andropovnak Mitterrand köztársasági elnök üzenetét.

***

Hivatalos látogatásának befejeztével hétfőn elutazott Moszkvából Claude Cheysson francia külügyminiszter. A francia diplomácia vezetője a szovjet kormány meghívására tartózkodott a Szovjetunióban.

Cheysson búcsúztatására a repülőtéren megjelent Andrej Gromiko, az SZKP KB PB tagja, a Szovjetunió külügyminisztere, valamint más hivatalos személyiségek.

***

Brüsszelben az EGK hétfőn kezdődött, kétnapos, külügyminiszteri szintű tanácsülésének egyik szünetében Claude Cheysson francia külügyminiszter röviden beszámolt moszkvai látogatásáról és Jurij Andropovval, az SZKP főtárhelyettesével folytatott megbeszéléséről. Az ülésen más külpolitikai kérdések nem kerültek szóba. A miniszterek március 1-én Bonnban kizárólag külpolitikai egyeztető értekezletet tartanak majd.

Tyihonov Görögországba érkezett

Athén, 1983. február 21. (TASZS) — Nyikolaj Tyihonov, az SZKP KB tagja, a szovjet Minisztertanács elnöke a görög kormány meghívására hétfőn hivatalos látogatásra Athénbe érkezett.

A szovjet kormányfőt a repülőtéren Andreasz Pandreou görög miniszterelnök, Joannis Haralambopouke a görög külügyminiszter és más hivatalos személyiségek fogadták.

JÁTEK A TÚZZEL

Néhány napig egy miniválságra irányult a világ közvéleményének figyelme. A krízis forgatókönyvet ismét Washingtonban szerkesztették — bevált, ismert receptek szerint. A múlt héten ugyanis kőszá hírek kaptak szárnyra arról, hogy Libia agresszióval fenyegeti Szudánt. Bizonyos források tudni vélték: Nimeri elnök ellen puccsot kíséreltek meg. Nem sokkal később a Földközi-tengeren állomásozó 6. amerikai flotta néhány egysége már ott is termelt Libia tengeri határai közelében, s egyidejűleg AWACS felderítőgépeket irányítottak Egyiptomba. Nem messze a Szidra-öböl felé pedig horgonyt vetett az atommeghajtású Nimitz repülőgép-anyaahajó.

Hogy ismét durva provokációról volt szó, ahhoz kétség sem fér. Az állítólagos libiai csapatösszevonásokról sem Szudán, sem Egyiptom nem tudott. Az Egyesült Államok tengeri és légi csapatmozdulatairól viszont maga a Pentagon számolt be. Miután azonban mind Libia, mind az ENSZ főtárhelyettesei érdekesen felálltak, az amerikai flottaegységeket és az AWACS-gepeket visszavonták. Mondhatnók tehát: a provokáció kudarcba fulladt.

Azért a helyzet korántsem ilyen egyszerű. Mert mi történt volna, ha például a Nimitz anyahajót felderítési célból megközelítő libiai vadászgépek ismét harcra bocsátkoznak amerikai pilótákkal? S egyáltalán: békés körülmények között meddig terjedhet egy szuveren ország önmérséklete? Ha idegen felsegélyű AWACS-gepek rendszeresen zavarják polgári távközlési rendszereit?

A miniválság most a jelekből ítélve megszűnt. Az amerikai haditengerészet egységei azonban bármikor visszaterhetnek a libiai felsegélyek határára. S az AWACS-ok is parancsot kaphatnak a mostanéhoz hasonló manőverekre — mindaddig, amíg a washingtoni politikából nem számúzik a tűzzel folytatott veszteljes játék elemeit.

Gyapay Dénes

Gazdaság és kultúra

összefüggéseinek kérdéskörében kezdődött bentlakásos konzultáció február 21-én, tegnap Hajdúszoboszlón, a TIGAZ oktatási központjában. A furdóváros művelődési központja és a Magyar Népművelők Egyesületének megyei szervezete az eszmecsere-t a tájékozódás és a továbbképzés szándékával rendezte meg közművelődési szakemberek, népművelők részére.

A háromnapos konzultációt hétfőn Kónc Gábornak, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tudományos munkatársának nyitóelőadása vezette be. A illetve-előrelépés lehetőségeit öleli fel.

velődést mint közzgazdasági problémát tekintette témának; szó esett egyebek között az „emberi tőke” koncepciójáról és a művelődésgazdaságtani kutatások irándásairól. Ma, kedden a gazdasági és kulturális fejlődés hazánkban meglévő összefüggései szerepelnek a tanácskozás napirendjén.

A gazdaság és kultúra címet viselő konzultáció holnap, február 23-án fejeződik be Hajdúszoboszlón. A szerdai program a kulturális prognózisok terén elért eddigi tapasztalatokat, valamint a művelődéstervezés, nyitólélelmezés lehetőségeit öleli fel.

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizaárfolyamok

Érvényben: 1983. február 22-től

Devizanem	Vételi árf. 100 egységre	Közép	Eladási Ft-ban
Angol font	6070,29	6076,37	6082,45
Ausztrál dollár	3840,36	3844,20	3848,04
Belga frank	83,68	83,76	83,84
Dán korona	465,50	465,97	466,44
Finn márka	739,00	739,74	740,48
Francia frank	580,62	581,20	581,78
Hollandi forint	1490,55	1492,04	1493,53
Japán yen (1000)	169,17	169,34	169,51
Kanadai dollár	3235,80	3239,04	3242,28
Kuvaiti dinár	13642,28	13655,94	13669,60
Norvég korona	558,87	559,43	559,99
NSZK márka	1646,98	1648,63	1650,28
Olasz lira (1000)	28,56	28,59	28,62
Oszták schilling	234,36	234,59	234,82
Portugál escudo	43,12	43,16	43,20
Spanyol peseta	30,60	30,63	30,66
Svájci frank	1974,75	1976,73	1978,71
Svéd korona	532,57	533,10	533,63
Tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
USA dollár	3967,09	3971,06	3975,03

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szept. 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

Valuta- (bankjegy- és csekk-) árfolyamok

Pénznem	vételi árf. 100 egys. Ft-ban	eladási
Angol font	5894,08	6256,66
Ausztrál dollár	3728,87	3959,53
Belga frank	81,25	86,27
Dán korona	451,99	479,95
Finn márka a)	717,55	761,93
Francia frank	563,76	598,64
Görög drachma b)	43,61	46,31
Hollandi forint	1447,28	1536,80
Japán yen (1000)	164,26	174,42
Jugoszláv dinár a)	50,67	53,81
Kanadai dollár	3141,87	3336,21
Kuvaiti dinár	13246,26	14065,62
Norvég korona	542,65	576,21
NSZK márka	1599,17	1698,09
Olasz lira (1000)	27,73	29,45
Oszták schilling	227,55	241,63
Portugál escudo	41,87	44,45
Spanyol peseta	29,71	31,55
Svájci frank	1917,43	2036,03
Svéd korona a)	517,11	549,09
USA dollár	3851,93	4090,19

a) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet 100-as
b) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet 500-as

Csapágy harmin szigorított készletgazdál

A közelmúltban készült el a Magyar Gördülőcsapágy Művek 1982. évi mérlegbeszámolója. Ennek alapján elmondható, hogy a nehézségek ellenére, s a szigorúbbá vált gazdálkodási feltételek mellett a vállalat teljesítésében alapvető céltűzéseit, tudott alkalmazkodni a változó piaci és pénzügyi követelményekhez: ennek eredményeként a cég gazdasági gördülése csapágy-ellátása egész évben folyamatos volt.

Örvendetes, hogy a vállalat a Csapágyipari Együttműködési Szervezet keretében megkötött szocialista-export-szerződéseknél is maradéktalanul eleget tett. Az 1981 végéig bekövetkezett és jelenleg is tartó tőkes piaci recesszió következtében komoly dot okozott a tőke terv teljesítése. Az elmúlt évben 31 forint értékű csapágyportál tőkes piacra szaga.

A nehezülő piaci ben egyre nagyobb segítséget kapott a tekerés fejlesztésére a szerződés. Ezt kieadatként tartották s tavaly 29 új csap

NEM LEGENDA

Libuse lányai – kalapban

„Mi Libuse lányai vagyunk” — mondják a prágai nők, s a mondatnak mindig van valami öntudatos zongéja. Libuse, a cseh ősmondák világának hercegnője az államalapító Premysl Oráchoz ment feleségül, de leányhadserge ezek után inkább meghalt, mintsem hogy a férfiak parancsának engedelmesskedjék. Es később is: a Moldva mentén újra és újra hallattak magukról a nők. A huszita időkben kiharcolták, hogy isztiszteletet tarthassanak és prédikálhassanak, majd ismét

a legendák világából: a Szent Vitus katedrális óriás harangját, a Zsigmondot, amely mindmáig a legnagyobb egész Csehországban, a férfiak képtelenek voltak a 99,6 méter magas toronyba beemelni, mert minden kötél elszakadt. Segített azonban a királyi leányának esze. Levágatta a prágai lányok haját, különleges darut tervezett, beameltette a harangot, majd mielőtt a kíváncsi férfiszemek megismerhették volna a gépezet fortélyát, összetörte a szerkezetet...

ság dönt, s ez nem valószínű. Am van egyetlen kivétel. Sem a nőnek, sem a férfiaknak nincs szükségük párjának beleegyezésére ahhoz, hogy milyen foglalkozást üzzön, s a munkában hogyan érvényesüljön.

Erdekes, hogy a házastársak kötelesek kölcsönösen eltartani egymást, még akkor is, ha nem élnek együtt. Ha a bíróságnak kell ebben döntenie, az elv az, hogy a két házastárs anyagi és kulturális színvonalát egyenlő legyen, s egyenlő maradjon. Es más családi viták? A fontos ügyekben ismét mindkét fél beleegyezése, aláírása szükséges, különben a döntés érvénytelen. Mennyire? A férj például — de a feleség sem! — nem adhat el, nem vásárolhat ingatlan, autót, s más drága holmikat. Es ilyenkor, ha nincs összhang, bármelyikük kérésére ismét a bíróság dönt.

Erős törvény

Ilyen erőek a nők? A szokás, a törvény erős. A 7,4 millió munkavállaló közül 1981-ben 3,4 millió nő volt, de bizonyos dolgokat tilt számukra a törvény. Nem szabad föld alatti munkahelyen, alagútútfűrésben, nem szabad semmiféle rezgéssel járó munkában részt venniük, nem emelhetnek 15 kilónál többet, és negyvenéves koruk alatt tilos éjszaka dolgozni (kivéve a kórházakat, gondozó otthonokat, telefonközpontokat).

Kemény törvények? Feltehetően. De a törvényhozáásban — a parlamentben — a képviselők 28 százaléka, a tanácsoknál 34—35 százaléka nő. S aki azt gondolná, hogy mindezek túl elvont, általános ügyekben döntenek, nos, a szakszervezetek vezető szerveiben gyakorlatilag minden második tisztségviselő szoknyát visel.

Szoknyát, de kalapot is.

(Orbis — KS)

Ez még nem válás...

A mai nők öntudata nem legenda. Es nem csak a mondákra épül, hanem a jelen törvényeire (ámbar nyilvánvaló, hogy a törvények nem véletlenül születnek). Tavaly Csehszlovákia 15 millió 369 ezer főnyi lakosságának 51,2 százaléka volt nő. A nők számbeli „többsége” megszokott, szinte valamennyi európai országban. Itt inkább néhány csehszlovákiai sajátosságot említenék. Kezdjük mindjárt a családi jogi törvénnyel. Ez nem kevesebbet ír elő, mint hogy a házasságban „a partnerek kötelesek hűségesek lenni egymáshoz”. Es ugyancsak kötelezi a törvény mindkét felet, hogy a családi ügyekben közösen határozzanak. A csehszlovák jogrendszerben soha nem szerepelt a „családfe” fogalma. A férfi tehát — a nő akarata el-

lenére — nem határozhat a család életének egyetlen lényeges ügyében sem. Természetes, hogy a nő sem dönthet a férfi nélkül. Es ha végepp nem tudnak megegyezni? Akkor a családi civódásban — bármelyikük kérésére — a bírósá-

...de ez már igen!

Azt jelentené ez, hogy Csehszlovákiaiban eszményi minden házasság, válás talán nincs is? Semmiképp. Sok a válás. 1981-ben 116 ezer 581 pár lépett frigyre egymással, de 34 ezer 595 házasságot felbontottak. Hogy kik akarnak válni elsősorban? A nők. A válóperek 64 százalékát ők adják be. De mi történik a válás után? Ha valamelyik házastárs nem tudja fenntar-

tani a válás után a korábbi életszínvonalát, kéri, hogy volt házastársa segítse ebben. Ha nem hajlandó, akkor a bíróságtól kér döntést. Erdekes, eddig a választól számított öt éven át fizették az ilyen hozzájárulást, de most összel a parlament kiegészítette a törvényt: a határidőt eltörölte.

A nő életében természetesen kulcskérdés a gyermek. Ha szül, 26 hetes szü-

Szandálban kell dolgozni

Tizenhét éves fiam sütőipari tanuló. „Nagy lábom él”, ugyanis 48-as cipőt kénytelen hordani. Illetve csak szeretne, mert a bol-

tokban nem találunk. A nagy lába miatt sok problémája van a fiamnak, hiszen a tanműhelyben a sütődei előírások szerint szandálban kell dolgozni.

Gondunk megoldhatatlannak tűnt, ezért levélben fordultam a Debreceni Cipőgyárhoz. A gyáriak néhány nap múlva táviratban értesítettek, hogy méret után azonnal elkészítik a fiamnak a kívánt nagyságú lábbelit, és vállalták, hogy hasonló gondjainkat a jövőben is szívesen megoldják — írta levelében Lajsz Andrásné, Debrecen, Damjanich utca 19. szám alatti lakos.

A diavetítő és az égő

Kezemben a kiégett izzóval egyik üzletből a másikba mentem. Mindenütt azt válaszolták, hogy ilyet nem tartanak. Már hónapok óta az izzót keresem. Próbálkoztunk Budapesten is, de ott sem jártunk sikerrel. Ezek után nem tudom mi a teendő? A pár forintos izzó miatt vegyek egy új, közel ötszáz forintos vetítőt? Azt hiszem, ezt senki sem kívánhatja. Gondolom, problémámmal nem vagyok egyedül, hiszen a legtöbb családban bizonyára van diavetítő — írta levelében Kovács Istvánné, Debrecen, Sámsoni út 31. szám alatti lakos.

Gyermekeim két éve kaptak egy diavetítőt, elég sokat használtak, így az égője kiégett. Gondoltam, sebaj, pár forintért veszek az üzletben másikat. Ekkor kezdődött a kálváriám.

Elkelne a vízijártassági

A felvételen látható járda Hajduzsoboszlón, a Kálvin utcán található. A saroktól jobbra van az óvoda, balra pedig egy élelmiszerbolt. Eső alkalmával úgy megtekin a sarok körüli térség vízzel, hogy az átkeléshez elkelne egy csónak. Ennek az utcának a javi-

tását már egy évvel ezelőtt kérték az utca lakói tanácsot a vízijártassági problémáikról. Akkor jegyzőkönyv született, ám a lakók kérését ez ideig nem teljesítették. Ohajukat ismét megfogalmazták, de az intézkedés késik. Vajon mikor várható az utca helyrehozása?

RENDELETEKRŐL RÖVIDEN

A Minisztertanács 1001/1983. (II. 29.) számú határozata az Eötvös Loránd Tudományegyetemen Általános Iskolai Tanárképző Főiskolai Kar létesítéséről. (Megjelent a Magyar Közlöny 3. számában.)

Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1983. február 1. napján Általános Iskolai Tanárképző Főiskolai Kar létesült. A kar feladata: általános iskolai tanárok képzése. A nappali tagozaton a képzési idő megegyezik a tanárképző főiskolák azonos tagozatain folyó képzés idejével. A Ho Si Minh Tanárképző Főiskola megszűnő budapesti kihelyezett tagozatának hallgatói tanulmányait változatlan képzési rend szerint a karon folytatják és fejezik be, államvizsgáik letétele után általános iskolai tanári oklevelet kapnak.

Ez a határozat a kihirdetése napján lépett hatályba.

Az építészeti és városfejlesztési miniszter 1/1983. (I. 19.) EVM számú rendelete az Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium tervtanácsáról. (Megjelent a Magyar Közlöny 2. számában.)

A területrendezés, a települési környezet, a műemlékvédelem, illetve az építmények tervezése szempontjából kiemelkedő jelentőségű programok (koncepciók) és tervek készítése során a te-

ritésfejlesztési, valamint az építészeti és lakásellátási ágazati célok összehangolt érvényre jutásának ellenőrzése miatt az Építészeti és Városfejlesztési Minisztériumban tervtanács működik.

Az építésztervező szervek kötelesek a tervtanácshoz véleményezésre bemutatni a több megye területét érintő regionális rendezési programot (konceptiót) és tervet, Budapest és a megyeszékhelyek általános rendezési programját (konceptióját) és tervét, valamint azokat a további területrendezési terveket és az építmények műszaki terveit, amelyeket a tervtanács elnöke az illetékes megyei, fővárosi, megyei városi tanácselnök javaslatára vagy saját kezdeményezésből bemutatásra esetenként kijelöl.

A tervtanács a véleményét jegyzőkönyvben rögzíti, amelynek egy-egy példányát az építésztervező szervnek, a megbízónak, az érdekelt megyei, fővárosi, megyei városi tanács végrehajtó bizottsága építészeti feladatot ellátó szakigazgatási szervének, továbbá — területrendezési terv esetében — a terv egyeztetésére kötelezett szervnek küldi meg. A tervtanács elnökből, elnökhelyettesből, titkárból, tagokból és szakértőkből áll. A működési szabályzatot a rendelet melléklete tartalmazza.

LEVÉLEZŐ LAP
A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni!
HAJDU-BIHARI NAPILO postája
4024 III

Az oldalt összeállította: BALOGH JÜLIA

Lépcsőházfoglalók

Megvallom őszintén, amikor először hallottam arról, hogy Debrecenben némely OTP-s lakóházban újfajta szokás dívik — amit lépcsőházfoglalásnak lehetne nevezni —, nem akartam hinni a fülemnek. A szememnek viszont hinni kellett, s a látvány a megdöbbenés elemmentáris erejével hatott rám.

Adva van egy tízszintes épületben a földszint vagy bármelyik emelet, ahol három, illetve hat család lakik. Nem nyitott folyosók lakásokról van szó, hanem teljesen zárt lépcsőházakról.

Többször jártam már ilyen típusú épületben, ám amikor nemrégiben beléptem az egyikbe, valami szokatlan dolog tört fel. Az volt az érzésem, mintha a szokásosnál kisebbre tervezték volna a lépcsőházat! Am ugyanabban az épületben volt olyan szint, ahol a lépcsőház a megszokott nagyságúra „szélesedett”. Az eltérésnek — és nem az érzékszálódásnak — nagyon egyszerű oka van. Néhány lakó úgy gondolta, „kicsi neki ez a ház, kitolja az oldalát!” Meg is tette, s így lett például egy 45 négyzetméteres lakásból 47 négyzetméter, több nem, hiszen a lépcsőházban nincs további lehetőség a terjeszkedésre.

Már csak azért sem, mert hagyni kell helyet a szomszédnak, hátha neki is eszébe jut, hogy a közös helyiségek egy részéből magánterületet csináljon!

Egy-két évvel ezelőtt bizonyára egy lakótársnak „pattant ki az agyából” a nagyszerű ötlet, ám sokan megirigyelhetők.

Miért — s azt már kérdeznem sem merem, mi jögon — terjed ez a számomra teljesen érthetetlen és megmagyarázhatatlan lépcsőházfoglalás? Meditálva ezen a szokatlan jelenségen, egyre csak magamtól kérdeztem: mit csinálnának az itt lakók, ha valamelyik lakásban tűz ütne ki? Úgy menekülné-

VÁLASZOK

Búza és borsó egy csomagban és Tüteljesítette felújítási tervét az Ingatlankezelő Vállalat

című cikkekre

Lapunk február 1-i számában olvasói levél alapján szövé tettük, hogy Süták Ferenc debreceni olvasónk az egy kilogrammos csomagolású, első osztályú, hántolt, feles sárgaborsóban búzaszemeket talált. Irásunk Búza és borsó egy csomagban címmel jelent meg. Valószínű, hogy a keveredés véletlenül történt, s ha már a csomagolók figyelmenlekedtek voltak, az ellenőrzésnél ki kellett volna derülnie a hibának.

Az írásra elküldte válaszáat a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat karcagi körzeti üzemének vezetője, Vigh Zoltán.

„Sajnálattal értesültünk a Naplóban megjelent, územünk által forgalmazott csomagolt borsóval kapcsolatos minőségi panaszról. A történetek nagyon megleptek, mivel a rizshántoló malom borsót csomagolásra a törökországi hántoló malomból kap, a csomagolás a rizshántoló üzemben történik, ahol nincs búza, s ha valamivel keveredne a borsó, az csakis rizs lehetne.

A törökországi hántoló borsót és szóját hántolnak, így a keveredés eredetét megállapítani nagyon nehéz. Én nem a mundaer becületét kívánom védeni, csak azt és jelezni, hogy a gyártás és a forgalmazás rendszere az ilyen keveredést már eleve kizárja.

Fokozni fogjuk a jövőben a csomagolásra érkezett borsó minőségi ellenőrzését, s mindent elkövetünk, hogy még véletlenül se forduljon elő hasonló eset. A gyártás-ellenőrzés naplót évekre visszamenőleg átvizsgáltam, de nem találtam benne búza-borsó keverékről szóló bejegyzést. Az olvasó joggal elvárja, hogy a kereskedelemben a pénzért azt kapjon, ami a csomagolt áruva van írva. Ezt nem kívánom pótolni semmilyen magyarázkodással.

Az ügy kivizsgálása során üzemünknel felelőst nem

tudtam megállapítani. Az olvasó bosszankodásának csökkentésére gondoskodunk arról, hogy címére feladjunk egy kilogramm szabványos-rú hántolt borsót.”

A Hajdu-bihari Napló január 28-i számában Tüteljesítette felújítási tervét az Ingatlankezelő Vállalat címmel megjelent írásban röviden arról adtuk hírt, hogy miként készültek el a debreceni lakóház-felújítások az elmúlt évben.

A cikkkel kapcsolatos észrevételét elküldte szerkesztőségünknek dr. Angyal László, a megyei tanács vb építési, közlekedési és vízügyi osztályának vezetője.

„A cikk írója megállapítja, hogy a DEV-en kívül megtehető felkészültségű és felszereltségű nagyobb szervezet — Hajdu megyei Állami Építőipari Vállalat és a Hajdu-Bihar megyei Tanácsai Építőipari Vállalat — nem áll az Ingatlankezelő Vállalat rendelkezésére.

A megállapítás helyes, valóban a két nagy építőipari szervezet nem végez lakóház-felújítási munkát. A teljesesség kedvéért, ennek okát is le kellett volna írni. E vállalatok ugyanis kapacitásuk nagyobb részét a megye lakásellátása szempontjából elengedhetetlenül fontos teletszere, több szintes lakások építésére fordítják a rendelkezésükre álló korszerű, peneles és öntött építési technológiáival.

Amíg az ÁEV további kapacitását a debreceni körházfelújítás, az ipari létesítmények megvalósításai és egy nagy közületi felújítás, a Csokonai Színház felújítása kötik le, addig a Hajdu-Bihar megyei Tanácsai Építőipari Vállalat a megye településein tanácsai és tanácsai érdekeltsgű — iskola, óvoda, egészségügyi, művelődési — intézmények kivitelezését végzi. Emellett vállalta a Megyei Bíróság épületeinek felújítását is.”

Intézkedtek, de...

A múlt év december 21-i postánkban Nagy István, Debrecen, Bőszörményi út 150. szám alatt lakó levélírónk szövé tette, hogy a Nyulasi Általános Iskola kapubejárata előtt buszmegállót építenek. Ugyanekkor a kapubejáróhoz gyalogos átkelőhely vezet, át a buszmegállón. Levélírónk észrevételére ez év január 11-én közzöltük a KPM Közüti Igazgatóságától érkezett választ, melyben többek között azt írták, hogy a Városi Utak Tervezési Szabályzata ilyen helyeken nem teszi lehetővé megállóhely kialakítását. Ezért a KPM debreceni Közüti Igazgatósága ezt az építési munkát leállította, és felszólította az érdekelteket szabályosan kialakított megállóhely létesítésére.

Felvételünk tanúsága szerint viszont, a félbehagyott

építkezés után a kivitelező úgy hagyta a buszmegállót, hogy azzal nagyon megnehezítette, illetve majdnem lehetetlenné tette az iskolaudvarba gépkocsival való bejá-

rást. A január eleji válasz után most már arról is kellene gondoskodni, hogy az iskola előtti bejáratot az eredeti formájába visszaállítsák.

Lerombolt korlátok

Az „erős emberek” újra lerombolták a korlátot a Budai Ézsaiás úti átjárónál. Így zavaratlan a közlekedés kiskocsikkal, motorkeréppárral a járdán, ami nem veszélytelen a gyalogosokra nézve. (Lovász József felvétele)

Mind diad

LÁTOGAT

Ha nem saját szemmel látom Timár Ila színészi pályafutásának gondosan megőrzött és megszerkesztett dokumentumait, ahinennem el, hogy az 1920-as, 30-as években olyan közkedvelt, népszerű tudósítani egy színésznő, hogy az egész város rajongott érte. Pedig így volt Újságvivágások, hozzá írt levelek, fényképek egy albumba gyűjtve őrzik az egykori primadonna diadalútjának állomásait.

Ezt az albumot kaptam a kezembe, amikor kor egy februári delután meglátogattam. Egy baromsága és színdarabjainak érdekessége nyitottam el a hozzát.

Kinyitóm az első oldalon látom Timár Ila-ban született, de rá Szolnokon tudta apja vasúti tiszt az esztét tudja benne a szerepét írja, hogy meg fel a szavak érté megkérdezték tőleszel, ha nagy felelte, hogy úgy gondolta, hogy sohasem fogja A polgári elvéz

Három s

Evfolyamtársanay Unger István debreceni direkt Pál. Vele együtt Nebáncsvirág c vizsgaelőadásán. Pálról szóló kö egy fényképet (adásról.) Elsőné Andor Mátyás darabjában lemegecsodált Bille nereként a Vában. Még növe amikor Sebestyén tette primadonna kolera. Aztán K a debreceni díkt gászit ígért. Géza azzal hogy ha nem t szerződésnek, színészesület Szegedről is nagyszerű ajánl két igazgató Timár Ila vég miskolci színházját (mert a tá és Miskolcon s 1923 szeptember kezett Debrecen

Egyetle

— Sohasem — kérdezem. — De igen, Budapest, a Bé házban. Az 1928-ban nagy tem fel náluk ka című darabban felkértek egyik szerepére eredetileg Hor kaptá, de ő elö bot és vissza szerepet. Engem rattak. Szörny életem egyetlen Dadi fiaskója. P tem, hogy 1929 lépek színpadr tontt ugyanis gondoltam, ho primadonnára r szükség. Öt azonban már B kolcon játszott az emlékezetes turné, s még m énekeltem ope Szegeden is fell cában, 1930-b

Minden bemutató diadal volt

LÁTOGATÁS TIMÁR ILÁNÁL

Ha nem lát szememmel, látom Timár Ilán színes, palvafutásnak gondosan megőrzött és megszerkesztett dokumentumait, akkor is tudom, hogy az 1920-as és 30-as években olyan kedvelt, nem szűrt tudást, lenni egy színésznő, hogy az egész városban ismert volt. Pedig így volt. Újságvadászok, hozzá írt levelek, fényképek egy-egy bumbó gyűjtemény, az egyik primadonna diadalának albuma.

És az albumot karimálgatva, kezembe amikor egy februári délutánon meglátogattam, látogatóm figyelmesen és színház történeti érdekessége nyomán jutott el hozzám.

Kíváncsi az albumon, azt olvasom, hogy Timár Ilán Debrecenben született, de gyermekkorát Szabolcsban töltötte, édesanyja vasúti tiszt volt. Amióta az égi szőlő tudja, mindig él benne a szereplési vágy. Azt írja, hogy meg nem fogta fel a szavak értelmét, de ha megkérdezték tőle, hogy „mi leszel, ha nagy leszel?”, azt felelte, hogy színésznő. S úgy gondolta, hogy a választ sohasem fogja megmásítani. A polgári elvégzése után már

Egy régi kép

színiiskolába akart menni, de édesapja ragaszkodott hozzá, hogy előbb végezze el a kereskedelmi tanulmányait, aztán menjen hivatalba. S ha még akkor is tart „a szerelem”, akkor mehet színésznőnek.

Három év volt a kereskedelmi, és három hónapot töltött hivatalban. Csak szeptemberben mehetett fel Budapestre, és majdnem elkeseredett. De szerencséje volt: az országos színészegyesület pótfelvételit hirdette, s a tizenegy vizsgázóból kettőt felvettek. Az egyik Timár Ilán volt!

deiraki lányok című színműben együtt játszott Latinovits Zoltánnal, majd 1965-ben végleg visszavonult.

Ma is emlékeznek rá

— Sokat kerestek? — kérdezem.

— Színésznőként sokat, de annak nagy részét elvitték a szabó-, kalapos- és cipőszámlák.

— Ki volt a legkedvesebb partnere?

— Tolnay Andor, aki már Pozsonyban is bonviván-partnerem volt, később Székesfehérváron igazgatóm. Meghalt a háborúban.

— Ki volt a legnagyobb riválisa?

— Fénykoromban a vidéki színpadokon nem volt riválisom. Kolbay Ildikó lehetett volna, de valahogy nem futotta ki magát.

— Kedves művésznő, sokat álmodni a színházról?

— Igen, nagyon sokszor. S néha nem tudom a szerepet... Olyankor borzasztó lelkiállapotban ébredek, csurogólam a víz. Vagy azt álmodom, hogy nem érkezik meg a ruha, nekem nincs ruhám és már kezdődne az előadás... De szerencsére álmodok sikerekről is.

— Csalódott, rezignált?

— Nem! Nekem 1936-ig gyönyörű életem volt. Ami pedig aztán jött, azt vállalom. De ma is sokan emlékeznek rám, szinte mindennap felbukkan valaki, akitől kapok egy lapot, levelet. Két nagy csapás ért. Fiatalon özvegyen maradtam, 1970-ben pedig fizikus fiam meghalt sugárterhelésben.

— Tartja a kapcsolatot a színházzal, a szakmával?

— Nem, elszakadtam a színházról, a szakmával semmi kapcsolatom nincs. A mai prózai színházat nem élvezem, az operett és az opera még érdekelt. A televíziót viszont nagyon szeretem, még az iskolatévét is megnézem.

Legnagyobb szenvedélyem azonban az utazás. Olykor egyedül, olykor a nevelt lányommal felkerekedünk, reggel megvünk, este jövünk, ismerkedünk Magyarországgal.

Bakó Endre

„Könyvet a vegyesboltból!”

Több mint 16 százalékkal nőtt a szövetkezeti könyvforgalom

A városiak főleg a Művelt Nép és az Állami Könyvtérjesztő Vállalat üzleteiből juthatnak könyvekhez, de a vidékiek és falun élők ellátásáról a Könyvtérjesztő Vállalat kereskedelmi megbízottai: az AFESZ-ek és a bizományosok gondoskodnak. Eppen ezért a 180 szövetkezeti könyvesbolt, a hozzájuk tartozó 5000 bizományos üzemi terjesztő és 170 viszonteladó könyvtérjesztőnek megszervezése, a szövetkezeti könyvkereskedelmi szakmai instruálása, közművelődési és kereskedelmi politikai orientálása, a kiskereskedelmi könyvpropaganda-szolgáltatás alapvető jelentőségű az olvasáskultúra fejlesztésében.

1982-ben a vállalat arra törekedett, hogy az egyre nehezebbé váló gazdasági körülmények és a könyvkereskedelmi átszervezése megátmeneti megtorpanást se okozzanak a szövetkezeti és viszonteladói könyvkereskedelmi forgalmának évek óta tartó dinamikus fejlődésében. A KÖNYVERT raktárhálózatának kialakítása után jelentősen megjavult a partnerek ellátása könyvjutalommal. 76 AFESZ-könyvesboltot és számos viszonteladót vontak be a gépkocsival való áruellátásba, s így ezekbe a boltokba Budapesttel egy időben érkeznek a könyvek. Erre a területre

az elmúlt évben 1981-hez képest 14,2 százalékkal szállítottak több könyvet. Többek között ennek eredményeként, az országos átlagot meghaladó mértékben, 16,2 százalékkal nőtt a szövetkezeti könyvforgalom, ami így 543 millió 483 ezer forintot ért el. Az elmúlt időszakban a KÖNYVERT több AFESZ-szel együttműködési megállapodást kötött a lakosság könyvigényeinek komplex kielégítésére.

A szövetkezeti könyvkereskedelmi szakmai központját pótló feladat körben arra ösztönözték a könyvesboltokat, hogy a szigorú költséggazdálkodás mellett is törekedjenek a terjesztési terület sajátosságainak figyelembevételével a magyar könyvkiadás teljes körű ellátásának biztosítására. Szorgalmazták a könyvbizományosi hálózat fejlesztését.

Figyelemmel kísérték a kijelölt 15 AFESZ-könyvesbolt hatóságában élő nemzetiségek anyanyelvű könyvtérjesztését. A könyvvel gyengébb ellátott területeken az érdeklődő AFESZ-eket ösztönözték a könyvesbolt-hálózat bővítésére. Ennek eredményeként Fertőszentmiklóson és Ibrányban létesült új könyvesbolt, Répcelakon és Debrecenben áruházi könyvesbolt. Több AFESZ a könyvesbolt vegyes jellegű

nek megszüntetésével törekedett a kulturált könyvtérjesztés megvalósítására. Jó néhány szövetkezet korszerűsítette könyvesboltját.

Ebben az évben is változatlan dinamikával kívánják folytatni a szövetkezeti és viszonteladói könyvtérjesztési forgalmának növelését és ezzel új olvasók megnyerését. Új kapcsolati formák — közös boltok, bizományi értékesítés — alkalmazásával kívánják enyhíteni az AFESZ-ek készletelési gondjait. Javítani kívánják a nemzetiségi könyvtérjesztési feladatokat, az AFESZ-ek könyvbizományosi hálózatát, mert ez az egyik legalkalmasabb formája a mezőgazdasági népesség és a könyvtárlakosok számára.

Terveik, hogy beépüljenek a közművelődési intézményhálózatba, a művelődési házakba, könyvtárakba, múzeumokba is. Szeretnék minden lehetőséget felhasználni, hogy partnereik segítségével lehetőséget adjanak a könyv és az olvasó találkozásához. Fontosnak tartják az olvasók rendszeres tájékoztatását, a könyvtársárlási kedv fokozását. Különböző eszközökkel igyekeznek felkelteni főleg a gyerekek és a fiatalok olvasási igényét.

T. G.

Az eszperantó és világa

Annyi ember vagy, ahány nyelvet beszélsz — tartja a bölcs, de már elkoptatott mondás. Ha hiszünk ennek a bölcsességnek, akkor hazánkban nem túl sokan érezték magukat „több embernek”, mert nemhogy idegen nyelveket nem beszélnek, de sokan még anyanyelvüket sem használják helyesen, izélesen és árnyaltan.

Annyi ember lehetsz, amennyi akarsz, ha eszperantóul beszélsz — mondhatják a nemzetközi nyelv hívei, mert ők valóban tolmács nélkül értenek szót amerikaiakkal, afrikaival és európaival egyaránt.

Az egyetemes nyelv gondolata nagyon régi. Az ókorban a sumér, az akkád, a görög és a latin töltötte be ezt a szerepet, illetve a hódított ország és a meghódított területek nyelveinek keveréke biztosította az érintkezést a nemzetközi kereskedelem-

ben. Időszámításunk kezdete óta közel ezer mesterséges nyelv született meg a nagy gondolkodók agyában, közülük azonban csak az eszperantó állta ki az idők próbáját.

Ludwig Lazar Zamenhof varsói szemorvos 1887. július 14-én, közel tizenöt évi előkészítő munka után jelentette meg a Lingvo Internacia (nemzetközi nyelv) című kiadványát, amellyel lerakta a nyelv alapjait. A Doktoro Esperanto — reménykedő doktor — álnevet választotta, mert maga sem hitt egészen az ügy sikerében. A saját költségén kiadott propagandafüzetet megküldte a világ valamennyi neves kiadójának, tudósának, nyelvészének, írójának. Ő maga is elcsodálkozott, amikor néhány hét múlva dicsérő és biztató levelek tömege érkezett — az új nemzetközi nyelven.

Miért könnyű az eszperantó? Szavainak többsége nemzetközi, nyelvtani rendszere 16 egyszerű szabályból áll, a szavakat nem kell ragozni. A főnevek „o”-ra, a mellénevek, a sorszámnevek és a birtokos névmások „a”-ra, a határozószók „e”-re végződnek. Zamenhof olyan „képzőcsaládot” alkotott, amely segítségével egy szótól akár 30–40 új szó is képezhető. A matematikai tökéletességgel megszerkesztett nyelvet az olasz és a spanyol zeneisége teszi még vonzóbbá.

Az eszperantó megkönnyíti más nyelvek tanulását. Nemzetközi szókincse és bizonyos nyelvtani elemek hasonlósága, egybeesése miatt hidnyelvényt is emlegetik.

A közvetlen emberi kapcsolatot, a közös nyelv használatát, a nyelv barátságát, testvériséget, békevágyat hirdető eszperantó, az internacionalizmus személyes közelsége csábítja az eszperantistákat a nyelvtanfolyamokra, a nemzetközi építő-táborokra, találkozókra, fesztiválokra, szavalóversenyekre, szakmai tapasztalatcserekre.

Több mint száz újság és folyóirat jelenik meg ezen a nyelven, számtalan eredeti és fordított irodalmi, politikai, tudományos munkát adtak ki, közel húsz rádióadómás sugároz eszperantó nyelvű műsört (a varsói rádió például naponta ötször, két és fél óra időtartamban). Tanulják az iskolában (hazánkban minden nagyobb városban van klub vagy tanfolyam), színházi fesztiválok, kongresszusok nemzetközileg elismert nyelve, sőt a számítógépek programozásában is egyre jobban tér hódít.

A magyarországi eszperantó mozgalom eredményeit világszerte elismerik. A Magyar Eszperantó Szövetséget a SZOT, az Egyetemes Eszperantó Szövetséget pedig az UNESCO erkölcsileg és anyagilag egyaránt támogatja.

A magyar eszperantisták számára ez az év szokatlanul gazdagnak ígérkezik, mert a 16 hazai nemzetközi rendezvény között két kiemelkedő is szerepel. A fővárosban rendezik meg a nyáron (1929 és 1966 után harmadszor) az idei világgongresszust. Debrecen is kiemelkedő rendezvény színhelye lesz. Július 23-a és 30-a között a Kossuth Lajos Tudományegyetem ad helyet az ifjúsági világgongresszusnak.

Dr. Salga Attila

Három színház hívta

Evfolyamtársa volt Beleznav Unger István, a későbbi debreceni direktor és Javor Pal. Vele együtt játszott, a Nebánsvirág című operett vizsgaelőadásán. (A Javor Palról szóló könyv is közöl egy fényképet a vizsgaelőadásról.) Elsőnek Zsoldos Andor Matyas király című darabjában lepett színre a megcsodált Biller Irén partnereként a Városi Színházban. Még novendek volt, amikor Sebestyén Géza lekötötte primadonnának Miskolcra. Aztán Kardoss Géza, a debreceni diktátor ötszörös rázsit igért, de Sebestyén Géza azzal fenyegetőzött, hogy ha nem tesz eleket a szerződésnek, kizárhatja a színészegyesületből. Közben Szegedről is kapott egy nagyszerű ajánlatot. Végül a két igazgató megegyezett. Timár Ilán végigjátszotta a miskolci színház budai évadját (mert a társulat Budán és Miskolcon szerepelt), és 1923 szeptemberében megérkezett Debrecenbe.

Nagyszerű társulatot talált a Csokonai Színházban! Halasy Mariska, Thuróczy Gyula, Torma Zsiga, Csolnakyos, Rajz Ferenc és Rajz János, Beleznav Unger István, vagyis csupa márkás név! Több évig állandó tagja maradt a színháznak, aztán pedig állandó vendége volt. Nem a múlt szépítgetése, valóságos tény, a Debrecen című újság hasábjai őrzik a hírt: 1928. május 14-én búcsúzott Timár Ilán a Csokonai Színházról, zsfolt ház, virágerdő és tansorkán közepette, s az előadás után a rendőrség készültseget rendelt el a színház köré, nehogy a rokonszenvtüntetés elfajuljon. Alig múlt el nap, hogy valamelyik újság ne foglalkozzon vele. Maizner János, Szathmáry Zoltán, Béber László cikkei, kritikái mindig az elragadtatás hangján íródtak. Minden premier, minden színházi est diadal volt.

Barcsay Jenő: Szentendrei útjelző

A Déri Múzeum legújabb szerzeményeiből rendezett kiállítás anyagából

Czöbel Béla: Zöldkalapos Karola

Egyetlen bukás

— Sohasem bukott meg? — kérdezem.

— De igen, 1929-ben Budapest, a Belvárosi Színházban. Az történt, hogy 1928-ban nagy sikerrel léptem fel náluk a Nászéjszaka című darabban, s 1929-ben felkérték a Libavásár egyik szerepére. A feladatot eredetileg Honthy Hanna kapta, de ő elolvasta a darabot és visszautasította a szerepet. Engem meg beugrártak Szörnyű bukás volt, életem egyetlen nagy színpadi fiaskója. Pedig azt hittem, hogy 1929-ben már nem lépek színpadra. Megszületett ugyanis a fiam, s azt gondoltam, hogy gyerekes primadonnára már nem lesz szükség. Ot hónap múlva azonban már Budán és Miskolcon játszottam, aztán jött az emlékező szlovákiai turné s még megannyi szép feladat. 1928-ban én már énekeltem operát, később Szegeden is felléptem a Toscanban, 1930-ban ugyanott szerepelt. 1957-ben a Tün-

Kiss Manyival együtt játszottam a Denevérből. A 30-as évek elején jött az országos évi turné, majd következtek a felejthetetlen dunántúli évek.

Ünnepelt, sikeres színésznő, a csúcson volt, amikor hirtelen megváltozott minden. 1936-ban meghalt a férjem, Terényi Gedeon, s Timár Ilán a híre felbontotta a szerződését és hazautazott Debrecenbe.

Itthon az Agasztia szanatórium felajánlotta neki özvegyi jogon a postamesteri állást és ő elfogadta. Három hónap múlva le is vizsgázott. Azt gondolta, hogy többet nem lép színpadra, de nem úgy történt. Engedélyt kapott rá, hogy minden hónapból tíz napot játsszon. 1950-ig szünetelt így hivatásos színházban, utóljára a Légy jó mindhalálban lépett fel. attól kezdve a postai színjátszóknál és a Kis Színpad nevű kamaragvűttesben szerepelt. 1957-ben a Tün-

LAKÁS

Kitűnő lakás (lakótelep) csendes parkos környezetben... 2 szobás, 34 négyzetméter...

APRÓHIRDETÉSEK

480 négyzetm. kert épült. Aapánál 3 éve lakható ház... Szekrényorok, heverők, egyéb bútorok...

Menyasszonyi ruha, vőlegényi ruha kölcsönzése. Vörös Hadsereg útja 77. Lokl-szurkolók, figyelem! A DMVSC minden idejében játszó mérkőzésre utazó társakat keresünk...

A Biharkeresztes és Vidéke AFESZ Igazgatósága 1983. április 1-től 1986. március 31-ig terjedő időszakra szerződéses üzemeltetésre hirdeti meg az alábbi egységeit: KERESKEDELEM...

Győzött a D. kosárlabdacs. Szombaton újabb idei második került sor az NB I csoportjában. A D. csapata 100 pontot...

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

A VERSENYTARGALYAL ISDOPONTJA: Kiskereskedelmi egységeknél 1983. március 22. Vendéglátó-ipari egységeknél 1983. március 22.

Női mérkőzés. Egri TKF 66:34 csapat: Kiss, Pus-As, Visegrádi, Csere, Szép, Hege, Sonkoly. Legjobb...

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

A VERSENYTARGALYAL ISDOPONTJA: Kiskereskedelmi egységeknél 1983. március 22. Vendéglátó-ipari egységeknél 1983. március 22.

Női mérkőzés. Egri TKF 66:34 csapat: Kiss, Pus-As, Visegrádi, Csere, Szép, Hege, Sonkoly. Legjobb...

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

A VERSENYTARGALYAL ISDOPONTJA: Kiskereskedelmi egységeknél 1983. március 22. Vendéglátó-ipari egységeknél 1983. március 22.

Női mérkőzés. Egri TKF 66:34 csapat: Kiss, Pus-As, Visegrádi, Csere, Szép, Hege, Sonkoly. Legjobb...

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

A VERSENYTARGALYAL ISDOPONTJA: Kiskereskedelmi egységeknél 1983. március 22. Vendéglátó-ipari egységeknél 1983. március 22.

Női mérkőzés. Egri TKF 66:34 csapat: Kiss, Pus-As, Visegrádi, Csere, Szép, Hege, Sonkoly. Legjobb...

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

A VERSENYTARGALYAL ISDOPONTJA: Kiskereskedelmi egységeknél 1983. március 22. Vendéglátó-ipari egységeknél 1983. március 22.

Női mérkőzés. Egri TKF 66:34 csapat: Kiss, Pus-As, Visegrádi, Csere, Szép, Hege, Sonkoly. Legjobb...

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

A VERSENYTARGALYAL ISDOPONTJA: Kiskereskedelmi egységeknél 1983. március 22. Vendéglátó-ipari egységeknél 1983. március 22.

Női mérkőzés. Egri TKF 66:34 csapat: Kiss, Pus-As, Visegrádi, Csere, Szép, Hege, Sonkoly. Legjobb...

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

450 négyzetm. bő term. szőlő prézsházal. Eladó Konyár, Erdéklődi: Debrecen, Beske-ri: u. 2. II. em. 9., 18 óra után.

A VERSENYTARGALYAL ISDOPONTJA: Kiskereskedelmi egységeknél 1983. március 22. Vendéglátó-ipari egységeknél 1983. március 22.

Női mérkőzés. Egri TKF 66:34 csapat: Kiss, Pus-As, Visegrádi, Csere, Szép, Hege, Sonkoly. Legjobb...

Dolgozókat alkalmaznak

Az Alföldi Nyomda alkalmazja helyettesítő, erőtlenített, lehetőleg katonavésztel fiatalembereket gép- és gépjárművezetőket, villamosmérnököket, villamosmérnököket, viz-gáz szerelőket, karbantartó lakatosokat, betanított munkásokat, segédmunkásokat, lakatárokat és udvarosokat.

Dolgozókat alkalmaznak

Az Alföldi Nyomda alkalmazja helyettesítő, erőtlenített, lehetőleg katonavésztel fiatalembereket gép- és gépjárművezetőket, villamosmérnököket, villamosmérnököket, viz-gáz szerelőket, karbantartó lakatosokat, betanított munkásokat, segédmunkásokat, lakatárokat és udvarosokat.

Dolgozókat alkalmaznak

Az Alföldi Nyomda alkalmazja helyettesítő, erőtlenített, lehetőleg katonavésztel fiatalembereket gép- és gépjárművezetőket, villamosmérnököket, villamosmérnököket, viz-gáz szerelőket, karbantartó lakatosokat, betanított munkásokat, segédmunkásokat, lakatárokat és udvarosokat.

Dolgozókat alkalmaznak

Az Alföldi Nyomda alkalmazja helyettesítő, erőtlenített, lehetőleg katonavésztel fiatalembereket gép- és gépjárművezetőket, villamosmérnököket, villamosmérnököket, viz-gáz szerelőket, karbantartó lakatosokat, betanított munkásokat, segédmunkásokat, lakatárokat és udvarosokat.

GYŰJTEMÉNYEK

Esztendőszilveszter szériamunkát vállalok MVE-280-as esztendőszilveszter 107 142" jellegre a Hirdetőbe

GYŰJTEMÉNYEK

Esztendőszilveszter szériamunkát vállalok MVE-280-as esztendőszilveszter 107 142" jellegre a Hirdetőbe

GYŰJTEMÉNYEK

Esztendőszilveszter szériamunkát vállalok MVE-280-as esztendőszilveszter 107 142" jellegre a Hirdetőbe

GYŰJTEMÉNYEK

Esztendőszilveszter szériamunkát vállalok MVE-280-as esztendőszilveszter 107 142" jellegre a Hirdetőbe

ALBÉLET

Telefonos lakást bérlelni, lehetleg kertes házban, több évre, Hajdúszoboszlón: telefon: 60 297 17 óráig!

ALBÉLET

Telefonos lakást bérlelni, lehetleg kertes házban, több évre, Hajdúszoboszlón: telefon: 60 297 17 óráig!

ALBÉLET

Telefonos lakást bérlelni, lehetleg kertes házban, több évre, Hajdúszoboszlón: telefon: 60 297 17 óráig!

ALBÉLET

Telefonos lakást bérlelni, lehetleg kertes házban, több évre, Hajdúszoboszlón: telefon: 60 297 17 óráig!

ÁLLÁS

Mavadalásban szombat és vasárnapon napokan személygépkocsi-autóbiztoskora (15 éves gyakorlattal) vezetést vállalok. Leveleket „Biztonság 107 173” jellegre a Hirdetőbe kérem.

ÁLLÁS

Mavadalásban szombat és vasárnapon napokan személygépkocsi-autóbiztoskora (15 éves gyakorlattal) vezetést vállalok. Leveleket „Biztonság 107 173” jellegre a Hirdetőbe kérem.

ÁLLÁS

Mavadalásban szombat és vasárnapon napokan személygépkocsi-autóbiztoskora (15 éves gyakorlattal) vezetést vállalok. Leveleket „Biztonság 107 173” jellegre a Hirdetőbe kérem.

ÁLLÁS

Mavadalásban szombat és vasárnapon napokan személygépkocsi-autóbiztoskora (15 éves gyakorlattal) vezetést vállalok. Leveleket „Biztonság 107 173” jellegre a Hirdetőbe kérem.

JÁRMŰ

Egy IRIS Zsiguli eladó. Debrecen, Kerekes P. u. 52. 125/1500 P. Fiat természetesen, rendszám nélkül eladó 10.000 Ft-ért. Lőzsa, Koszoruósból.

JÁRMŰ

Egy IRIS Zsiguli eladó. Debrecen, Kerekes P. u. 52. 125/1500 P. Fiat természetesen, rendszám nélkül eladó 10.000 Ft-ért. Lőzsa, Koszoruósból.

JÁRMŰ

Egy IRIS Zsiguli eladó. Debrecen, Kerekes P. u. 52. 125/1500 P. Fiat természetesen, rendszám nélkül eladó 10.000 Ft-ért. Lőzsa, Koszoruósból.

JÁRMŰ

Egy IRIS Zsiguli eladó. Debrecen, Kerekes P. u. 52. 125/1500 P. Fiat természetesen, rendszám nélkül eladó 10.000 Ft-ért. Lőzsa, Koszoruósból.

BÚTOR

Mindenféle szép bútor értékesítésre eladó. Arany János utca 13. Telefon: 20-019. Bútor eladás-vétel. Péterfia u. 59. Telefon: 27-287.

BÚTOR

Mindenféle szép bútor értékesítésre eladó. Arany János utca 13. Telefon: 20-019. Bútor eladás-vétel. Péterfia u. 59. Telefon: 27-287.

BÚTOR

Mindenféle szép bútor értékesítésre eladó. Arany János utca 13. Telefon: 20-019. Bútor eladás-vétel. Péterfia u. 59. Telefon: 27-287.

BÚTOR

Mindenféle szép bútor értékesítésre eladó. Arany János utca 13. Telefon: 20-019. Bútor eladás-vétel. Péterfia u. 59. Telefon: 27-287.

Győzött a DUSE férfi és női kosárlabdacsapata

Szombaton újabb — az idei második — fordulóra került sor az NB II. keleti csoportjában. A DUSE férfi-csapata 100 pontot dobott igen gyenge formát mutató ellenfeleink, a lányok pedig jó játékkal vágtak vissza az 20 pontos veresésként. **Eredmények. Férfiak:** DUSE—Egri TKF 100:52 (49:23). A csapat: Józsa, Asbóth, Boros, Bak, Kiss, Csere, Cserfalvi, Tánai — csere: Asztalos, Ökros, Legkés, Asztalos, Bak 25, Asbóth 16, Boros 13, Takács 11, Józsa 10.

Női mérkőzés: DUSE—Egri TKF 66:34 (39:21). A csapat: Kiss, Puskas, Szabó A., Visegrádi, Harangi — csere: Szep, Hegedüs, Bodis, Sankóly. Legjobb dobók:

Szabó A. 21, Visegrádi 16, Szép 9.

A hét közben egy-egy MNK-mérkőzést is játszott a két csapat és mindkettő a MEAFC-tól elszedett vereségével kiesett a kupából. A fiúknál: MEAFC—DUSE 97:79, a lányoknál: MEAFC—DUSE 89:76.

Az országos főiskolai kosárlabda-bajnokság első fordulójában a Debreceni Orvostudományi Egyetem csapata 87:78-ra győzött a Kecskeméti Kertészeti Főiskola ellen. A második fordulóban, március 12-ig az orvosgyógyászati és Dunaújvárosi Kohászati Főiskola ellen játszanak idegenben. Ennek a találkozónak a győztese a harmadik fordulóban a kiemelt Testnevelési Főiskolával kerül össze.

Ma visszavágó D. Dózsa—VSS Kassa 37—32

Aki a látványos, gólokban gazdag kézilabdára kíváncsi, az a ma délutáni (16.30 óra) visszavágón is bizonyára jól szórakozik a városi sportszínházban. Egri, az éppen nem ártana a színvonalnak, ha a védekezésre több gondot fordítanának a csapatok.

Az Újpesti Dózsa kétnapos nemzetközi atlétikai versenyt rendezett a Budapesti Sportszínházban. A rúdugrásban Makó Ernő, a DMVSC sportolója 520 cm-rel nyert, a vele egy magasságot elérő osztrák Fehringert és a harmadik helyezett Salbert (Csepel) előtt.

„A szervezés a mindenem”

Beszélgetés Debrecen új sportfelügyelőjével

Harangi György 1964-ben a Bethlen Gábor Közgazdasági Technikumba kerülve kezdett kézilabdázni, és a D. Spartacus NB II-es csapatában folytatta, illetve hagyta abba az aktív sportolást. A Számítástechnikai és Ügyvitelszervező Vállalatnál programozóként dolgozott. A sporttól azonban nem akart elszakadni. Edzői és játékvezetői képesítést szerzett kézilabdában, valamint elvégzte a Testnevelési Főiskola sportszervezői szakát.

— Anyira kapcsolódik érdeklődési köröm a sporthoz, hogy első hívásra, azonnal jöttem, amikor 1975-ben a debreceni járási sportfelügyelői lehetőség nyílt. Tudtam: rengeteg gondtal, buktatóval jár ez a szervezési munka. Nekem viszont a szervezés a mindenem. Sokat gondolkodom azon, miként oldható meg egy-egy szervezési feladat. Hogyan lehet az adottságokat, a lehetőségeket, a követelményeket és a korlátokat összeegyeztetni, szinkronba hozni.

1980-ban azután átkerült a Debrecen városi sportfelügyelőre és itt szervezési főelőadó lett. Egészen 1982 decemberéig, amikor is Sorbán László nyugalmába vonulásával a harmincöt éves tősgyökeres debreceni Harangi György lett a városi sportfelügyelője.

— Jó iskola volt számomra a járás és a szervezési főelőadó munka is. Nem jelentenek nagy zökkenőt most az új feladatok, hiszen előzőleg úgy vonultam vissza, hogy előtte fokozatosan mindent átadott nekem. Sorbán Lászlótól elleshettem kitűnő diplomáciai érzékét és irigylhetem tőle emberismeretét, a város sportmozgalmára való komplex rálátását.

— Milyen feladatai vannak egy városi sportfelügyelőnek?

— Irányítani kell a szövetségeket, kapcsolatot kell tartani az egyesületekkel, a társszervekkel, vannak versenynaptári feladataim és szerepük van a rendezvények lebonyolításában.

— Milyen rendezvényekben?

— Természetesen az általunk, illetve az országos szövetségek által Debrecenben rendezendő versenyeken. Ilyenkor egyébként kulcskérdés az előkészítő munka. Ha az előkészítés megfelelő, akkor már minden megy, mint a karikacsapás.

— 1983-ban milyen versenyek szervezésében működnek közre?

— A két legnagyobb: a férfi röplabda EB-selejtező, illetve az úttörő-olimpia. Szó

van a torna IBV-ról is, és érdekesnek ígérkezik június 18—19-én a Debrecen városi atlétikai bajnoksága. De ne feledkezzünk meg a tömegsportról, a lakótelepi sportról sem.

— Milyen lehetőségei vannak a lakótelepi sportnak?

— Óriási a perspektívája.

Különösen az ötnapos munkahét bevezetésével. A tárgyi feltételek adottak. Országosan is nagy dolog, hogy Debrecenben harminc lakótelepi mikropálya áll a sportolni vágyók rendelkezésére. Az anyagi lehetőségek is megvannak, gondot csak a személyi feltételek biztosítása okoz. Szükség volna a Lakótelepi SE-nél egy főfoglalkozású szakemberre. Hiszen akik a lakótelepi sport szervezésével foglalkoznak, azok a szó igaz értelmében társadalmi munkások. Furcsa egyébként, hogy tömegsporttal foglalkozni nem foglalkozik szakember a megyében. Pedig a szervezés terén nekünk nagy terveink vannak: országos lakótelepi spartakádot szeretnénk meghirdetni. Elméleti programokkal, előadásokkal kísérve!

Míg beszélgetünk, elég sűrűn telefoncsengés zavar meg bennünket. Sorban jelentkeznek a debreceni egyesületek képviselői.

— Csak így lehet dolgozni — kommentálja —, állandó napi kapcsolatot tartva az egyesületekkel, a végrehajtott tevékenységükkel. Csak így lehet összhangban elmélet és gyakorlat. Bár irányító sport-szervező vagyunk, a megfelelő segítséget csak így tudjuk nyújtani...

Egy telefonálása alkalmával — engedélyével — áttekinthetem a heti naptárát. Hétfőn: megyei sporthivatalban egyeztető megbeszélés, kedden: a városi tanácson, majd a Dózsa elnökségi ülésén, szerdán: a tanács vb-titkáráról, csütörtökön: előbb a DUSE-nél, majd a Kinizsinél...

— Ülések, ülések. Nem túl sok adminisztrációs feladata van a Debrecen városi Tanács V. B. Testnevelési és Sportfelügyelőisége vezetőjének?

— Néha úgy érzem, igen. Még hát ezekre a gyűlésekre készülni is kell!

— A zsúfolt hétközi program után hétvégen pedig a meccsek, versenyek következnek. Mennyi idő jut a családra?

— Hát igen. Még a hétvégen is vannak kötelező programjaim, arról nem is beszélve, hogy a kézilabda- és futballmeccseken, ha lehet, mindig kint vagyok. És még a többi sportágat is szeretem... szóval magam is érdekelem: keveset vagyok együtt feleségemmel, első osztályos lányommal és óvodás fiammal.

Aztán — hosszasan — Debrecen minőségi sportjáról kezdünk beszélgetni. Kifejti, hogy a fúzió óta mily nagy eredményeket ért el a város olimpiai pontokat, minősítéseket tekintve. Felhívja a figyelmet arra, hogy az egyéni sportágakban olyan ösztönzőre lenne szükség, mely egyaránt motiválná az egyént és az egyesületet.

— Hiszen az egyesületnek anyagilag az az érdeke, hogy minél több olimpiai pontja legyen. Ugyanez az egyének „csak” erkölcsi érdekeltet jelent. Ot inkább az érdekl, hogy meglegyen a nemzetközi, az I. osztályú vagy az aranyjelvényes minősítése.

A sportfelügyelő gondkért említette azt is, hogy mivel szabályozatlan a sportegyesületek anyagi támogatása — nehéz dolog a jövőt illetően nyilatkozni. Az OTSH pedig idén az állami költségvetésből 50 millióval kapott kevesebbet.

— Mégis, milyenek a megye sportjának perspektívái?

— Rengeteg múlik az utánpótlás-nevelésen. A városi sportiskola jónak minősíthető munkáját a megyehatáron túlra is ki kellene terjeszteni. Fontos feladat, hogy a kiválasztást még inkább tudományos alapokra helyezzük és sokkal jobban ki kell tudnunk használni Debrecen iskolaváros jellegében rejlő lehetőségeinket. Ha mindezekre jobban összpontosítunk, valószínűleg még jobb eredményeket érhetünk el a jövőben.

— Milyen támogatást tud adni mindehhez Debrecen város sportfelügyelője?

— Mindent ami tőlem telik. Ha a feladat, felelősség és hatáskör szinkronban van, akkor a munka színvonalára már csak rajtam múlik.

Dombrovsky Ádám

Ifjúsági tekebajnokság

A közelmúltban rendezték meg a debreceni városi ifjúsági tekebajnokságot. Mellette Burger Gábor, a DMVSC versenyzője nyert meg a klubtalálkozó előtt. **Eredmények:** 1. Burger 834 f. (200 góllal), 2. Földi László 794 f. (Nádasi Sándor 791 f.).

A serdülő fiúk városi bajnokságára is sor került, melyet Fabian Béla, a DMVSC fiatalja nyert meg, ugyanakkor klubtalálkozó előtt. **Eredmények:** 1. Fabian 372 f. (111 góllal), 2. Szabó János 365 f. (Veszei László 365 f.).

A DMVSC Oláh Gábor utcai csapatalaján február 19-én szombaton került sor az ifjúsági versenyek egyéni bajnokságára. Vasárnap, február 20-án pedig a férfi és női felnőtt versenyek megyei egyéni bajnokságát rendezték meg.

Kétszer győztek és kétszer veszítettek a DMVSC férfi tekező az NB II. keleti csoportban tavaszi első négy fordulójában. Sorrendben az eredmények Egri Spartacus—DMVSC 6:2, Bp. Hőerőmű—

Burger Gábor, a városi ifjúsági bajnok

DMVSC 3:5, DMVSC—Vasárnap 6:2, Kinizsi Sőr—DMVSC 6:2.

A nők mindegyik mérkőzésüket megnyerték a tavaszi első három fordulóban. **Eredmények:** DMVSC—Nyíregyházi Taurus 6:2, Szolnoki MAV MTE—DMVSC 1:7, Va-

sas Ikarus—DMVSC 1:7. Február 19-én a nők a velük azonos pontszámmal álló, de jobb szettarányval vezetett Kecskeméti MÁV együttesét fogadták rangadó jellegű találkozón az Oláh Gábor utcai pályán.

A sportvilág áldozatai

Szerke a világon megünnepelték 1982 legjobb sportolóját, de nem lehet elfelejteni azokról sem, akik a múlt évben áldozatai voltak a versenyzésnek, a sikerekért vívott harcnak. Mert sajnos az ösztönözésben is voltak a sportéletnek „hősi halottai”, különböző sportágak és országok fiataljai. A szomorú lista:

A legsúlyosabb baleset szeptember 11-én Mannheimben, a város 375 éves jubileumán volt. Harmadik világháború óta, brit, amerikai és nyugatnémet ejtőernyősök és föld között új rekordok megdöntésére készültek, amikor a szállító helikopter műszaki hiba miatt lezuhant, és valamennyien szörnyethaltak.

Ugyancsak légi szerencsétlenség áldozata lett a 33 éves osztrák születésű Herald Erl, aki éveken át a Forma 1. Repülőversenyeken szerepelt sikeresen és balesetmentesen. Emlékeztetünk annak a sportgépnek a lezuhanására, amelyen utas volt Uli Hoess, a Bayern München egykori válogatott labdarúgója. Ő életben maradt, meghalt viszont a vele együtt repülő Wolfgang Junginger többszörös sibirjaink.

A híres iglasi bobbályán edzés közben bukott és halálos sérüléseket szenvedett I. Karlson szovjet sportoló. Sokáig reménykedtek az orvosok abban, hogy sikerül megmenteni az ugyancsak fején sérült dél-koreai ökölvívó Duk Koo Kimet, de hosszú kóma után soha többé nem tért magához. Feljegyzések szerint a második világháború óta ő volt a profibokszt 339. áldozata.

Egy év alatt három halottja volt a lovassportnak, világhírű versenyzőktől kellett korai búcsút venni. Apertilisban a 26 éves angol Sara Bailey kisasszony a Brig-

stockban rendezett versenyen bukott, s lova agyonnyomta. Néhány hónappal később a nyugatnémet Wolfgang Ruhs került hasonló sorsra, majd a világbajnokságon a 33 éves svájci Ernst Baumann lova az egyik akadályon bukott, s lovasa olyan sérüléseket szenvedett, hogy nem tudták megmenteni.

Az autó- és motorsport a múlt esztendőben is igen veszélyesnek bizonyult, újoncok és rutinos versenyzők kerültek a szomorú listára. A 21 éves nyugatnémet motoros, Werner Maltzahn nyitotta meg a sort, a Forma 1. mezőnyében pedig ketten lettek a féktelen száguldás áldozatai. A kanadai Gilles Villeneuve a belga Grand Prix versenyen, az olasz Riccardo Paletti pedig Montreálban lettek gépkocsijának a halottjai. A 28 éves skót Jock Taylor, az oldalkocsisok 1980-as világbajnoka a finnországi Imatrán bukott, és már nem lehetett megmenteni.

Valamennyi baleset közül talán a letragikusabb az volt, amely a római vívóvilágbajnokságon történt: a nyugatnémet Matthias Behr eltört pengéje átszúrta a szovjet törzöz, az olimpiai és világbajnok Vlagyimir Szmirnov sisakját. Az éles tőr az egész világon népszerű és szerett sportember fejébe hatolt, s többnapos eszméletlen állapot után halt meg.

Két 19 éves jogszláv kerékpáros versenyző halt meg, amikor egy viadalon gépkocsi rohant a mezőny közé. Autóbaleset áldozata lett az olasz sielő Bruno Nöckler, akárcsak a vele utazó Illario Pecorari és Karl Pichler edzők; az óév utolsó napjaiban pedig a szovjet válogatott labdarúgó, Vitalij Daraszeliya növelte a szomorú névsort.

TOTÓ

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 8. heti totónyeremények az illeték levonása után a következők: 13 találatos szelvény 9 darab, nyereményük egyenként 118 021 forint, ezek közül 13 plusz 1 találatos 7 darab, a nyeremény és a jutalom együtt 597 173 forint. 12 találatos szelvény 558 darab, a nyereményük egyenként 495 forint, 11 találatos szelvény 6947 darab, a nyereményük egyenként 361 forint. A 10 találatos szelvények száma 48 829 darab, ezekre egyenként 77 forintot fizetnek.

A telitalálatos szelvény: 1,x,1, 1,2,x, x,x,1, x,x,x,1, 1.

Női röplabda NB I

DMVSC—Miskolci VSC 3:1 (—10, 8, 9, 12). Miskolc, 200 néző, vezette Bogó és Korim. DMVSC: Kolbe, Ury, Marek, Nagy, Leisztne, Bálint. Csere: Kincses. A négy új játékoskal megerősödött miskolci gárda lelkesen és jól játszott. Az első játszmában meg is lepték a két újonckal (Illésné és Tóth he-

lyen) kiálló debreceni csapatot. Később azonban beledőltek a DMVSC, és biztosan nyerte a találkozót. Kiment: Nagy, Leisztne és Marek. A debreceniek a hét végén 26-án 14 órakor játszzák első hazai mérkőzésüket az Oláh Gábor utcai csarnokban. Ellenfelük a Szolnoki Vegyiművek együttese lesz.

SOROKBAN

Nagy meglepetésre a Fáy utcai otthonában győzte le a Budapesti Spartacus női kézilabdacsapata 16—14-re BEK-mérkőzésen a kupát védő Vasas együttesét.

A most megjelent 1982-es szovjet atlétikai eredménylista szerint a szovjet kalapácsvető rangsor 50. helyezettje is 71 méteren feül dobott az elmúlt időnyben. A harmasugrásban az 50. helyezett eredménye 16,26 méter.

Linaresnak, a nemzetközi sakkversenyen Sax Gyula negyedikével, többek között a világbajnok Karpovval holversenyben jelenleg a harmadik helyen áll. Első Miles és Szpasszkij 4,4 pont, 3—7. Sax, Andersson, Karpov és Jusupov 3,5—3,5 pont.

A kerékpáros szövetség elmúlt évi összesítő táblázatát alapján a felüldött juniorok és ifjúsági versenyzők olimpián nem juthatnak résztvevői státuszba. A DMVSC kézilabdacsapata 25 ponttal a nyolcadik helyen állnak. A Debreceni Sportiskola harmadik helyen

szerepel 124 ponttal a serdülő, úttörő és gyermek bajnokságok alapján.

A Brighton labdarúgócsapata óriási meglepetésre vasárnap 1—0-ra legyőzte és kiverte az angol kupából a világhírű Liverpool gárdáját.

Az olasz I. osztályú labdarúgó-bajnokságban a Róma 30 ponttal vezet a 25 pontos Verona, valamint a 24-24 pontos Inter és Juventus előtt. A II. osztályban a szebb napokat is megélt Milan és Lazio vezet a tabellán.

A fűgőjátsszák befejeztével 8:6-ra győzött a DUSE NB II-es sakkcsapata a Győnyös ellenében, és pillanatnyilag 1,5 pont hátránnyal a második helyen áll.

A labdarúgó MNK sorsolása (8-ba jutás): MOTIM vagy Bábólna—Pécs, Dunaújváros—Vasas, Békéscsaba—Rába, 22. sz. Volán—FTC, Nagykanizsa—Ú. Dózsa, Tatabánya—Haladás, SZEOL AK—Bp. Honvéd, Kazincbarcika—Csepel.

Ifjúsági tollaslabdabajnokság

Négy pályán folytak a küzdelmek

A közelmúltban az Arany Kozák (D. Kinizsi), 3. Árva, János Általános Iskola Hajó utcai tornatermében rendezték meg az év megyei női és férfi ifjúsági tollaslabdabajnokságát. Az egyéni és páros számokra egyaránt a hajdúszoboszlói és a debreceni kinizsis fiatalok vetélkedése volt a jellemző. **Eredmények. Fiúk. Egyéni:**

1. Vári Tamás (Hajdúszoboszló), 2. Fábán Zs. (Debrecen), 3. Szentácsi (H.-szob.) és Kozák J. (D. Kinizsi). Páros: 1. Fábán, Vári (D. Kinizsi), 2. Szolek, M. (H.-szob.).

Leányok. Egyéni: 1. Gönczy (H.-szob.), 2. Fórián (D. Kinizsi), 3. Szabó H. (H.-szob.) és Varga M. (H.-szob.). Páros: 1. Fekete, Fórián (D. Kinizsi), 2. Gönczy A., Varga M. (H.-szob.).

Vegyes páros: 1. Árva T., Gönczy A. (H.-szob.), 2. Radácsi, Fekete K. (D. Kinizsi), 3. Fábán, Fórián (D. Kinizsi) és Nádasy, Varga dáci (D. Kinizsi), 2. Szolek, M. (H.-szob.).

A BARÁTSÁGI NAPOK MAI PROGRAMJA

Az immár nyolcadik alkalommal megrendezett magyar-szovjet barátság napok programjában ma, kedden a budapesti Puskin Intézet képviselőinek közreműködésével rendezték az orosz órákat tartanak a Kossuth Lajos Tudományegyetem Szlav Filológiai Tanszékén.

Délután 15 órai kezdettel a debreceni Tanítóképző Főiskolán kerül sor rendhagyó orosz nyelvórára.

Továbbra is megtekinthetők a magyar-szovjet barátság napok keretében rendezett és a szovjet nép életét, munkáját, eredményeit bemutató foto- és dokumentumkiállítások, amelyek megnyitására a Hajdú-bihari Naplóban már beszámoltunk.

A kedvezményes lakásépítési, -vásárlási kölcsönök felső határai

A vasárnapi számunkban közölt Napló-fórumban melynek témája ezúttal a lakossági hitel volt — nyomdai hiba miatt téves adat — 300 000 helyett 30 000 forint — jelent meg az egyik válaszban. Ezért is közöljük az 1983-as évre érvényes hitelpolitikai irányelvek szerint a lakásépítési, -vásárlási kedvezményes kölcsönök felső mértékét. Megjegyezzük, hogy a tényleges kölcsön nagyságát — az engedélyezhető maximumon belül — az OTP az igénylő családok jövedelmi, vagyoni helyzetének, valamint hitelképességének elbírálásával egyedileg állapítja meg.

Az engedélyezhető kedvezményes kölcsönök 1983. évi felső határai a következők: többszintes (több lakásos) építésnél, vásárlásnál egy-két fő esetén 320 000 forint, három-négy fő esetén 360 000 forint, öt-hat fő esetén 400 000 forint, hat főnél több személy esetén 440 000 forint. Családiház-építésnél egy-két fő esetén 260 000 forint, három-négy fő esetén 360 000 forint, öt-hat fő esetén 340 000 forint, hat főnél több személy esetén 380 000 forint.

A Volán népművészeti szakkörének sikere Dunaújvároson

Február elején a dunaújvárosi Munkás Művelődési Központban tartották meg a szakszervezeti amatőr népi iparművészek IV. országos kiállítását és találkozóját. A rendező szervek csaknem 1200 munkadarabból válogatták ki azt a négy száz alkotást, amelyet a szakzsűri bemutatásra alkalmasnak ítélt. Hajdú-Bihar megyéből 17 amatőr 23 munkája találtott kiállításra alkalmasnak, közülük kilencen a Volán 6. sz. Vállalatnál működő népművészeti szakkör tagjai. A kis csapat a himzés kategóriában kollektív különdíjban részesült. A dunaújvárosi Uitz Teremben bemutatott kiállítás a nagykozónok március 18-tól 27-ig Budapesten, a BNV 24-es pavilonjában is megtekinthető.

Képünkön a Volán népművészeti szakkörének tagjai. (Fotó: Sinka Zsolt)

KOMPRESSZORSZERELŐK

(Kányási János felvétele)

E napi

ebédemhez sétálva mit látok masszív étkezőhelyem, a tejivó előtt? A buszmegállóban várakozó tömegben ingujjra vetkőzött, könnyű pulóverben ledérkedő fiatalok csoportja bukkan fel. Lehetnek vagy tizen, futva érkeztek a Vörös Hadsereg útja felől. Sebeseen cikáznak, kigyófürgésséggel siklanak, oldalaznak a buszra várók között, és — ez a legfeltűnőbb, amiért fölfigyeltem rájuk — le-lehajolnak a földre.

Buszjegyeket szednek a járdáról.

Két-három métert is visszaugranak egy elhasznált bilétaért, nevetgélnek közben, pedig a sietéstől alig tudják szedni a levegőt. Pillanatok alatt megtisztul a megálló környéke, és a kis csapat viharzik tovább. Nem tudom, újfajta tiltó sportot próbálnak-e meghonosítani, vagy csak valamely játékos klubvetélkedő egyik feladványának igyekeznek eleget tenni. (Eszembe jut, annak idején egy városi klubolimpián azt a feladatot kapták a csapatok: ki tud egy órán belül a legtöbb múlt havi bérlétszelvényt összeszedni, elkérgetni a városban sétálóktól.)

A tucatnyi lánynak és fiúnak mindenesetre tetszett a feladat. Igyekeztek lelkiismeretesen és gyorsan megoldani. S tetszett a járókelőknél is, hiszen az eredmény — a tizenévesek játékos akciójának köztisztasági haszna — nem csupán azoké, akik elérték.

— nos

Köpeczi Béla a Debreceni Körben

Következő összejövetelét február 24-én, csütörtökön délután 15 órai kezdettel tartja a Debreceni Kör a Kölcsey Művelődési Központ konferenciatermében. Ez alkalommal dr. Köpeczi Béla akadémikus, művelődési miniszter tart előadást Művelődéspolitikánk időszerű kérdései címmel, majd válaszol a fölvetett kérdésekre.

A csütörtöki találkozón bevezetőt mond és a vitát vezető dr. Juhász Béla irodalomtörténész, a Debreceni Kör elnöke.

Benkó-koncert

A közeljövőben ismét Debrecenben szerepel a népszerű Benkó Dixieland Band: a Hazafias Népfront megyei Bizottságának szervezésében február 28-án 19 óratól a városi sportcsarnokban nagyszabású hangversenyen lép a közönség elé. Az együttes műsorán a fennállásuk 25. évfordulóját ünneplő koncert legsikeresebb számai hangzanak el. Az együttes tagjai: Halmos Vilmos (zongora), Vajda Sándor (bőgő), Járay János (dob), Nagy Jenő (bendzsó), Zoltán Béla (trombita), Nagy Iván (harmonika, ének), Benkó Sándor (klarinét). Jegyek elővételben az Országos Filharmonia debreceni kirendeltségén kaphatók (Vörös Hadsereg útja 20.)

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: JUHANI NAGY JÁNOS — TEL: 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS:
Eleinte még gyakran lesz erősen felhős az ég, és sokfelé várható ismétlődő hózapor. Csökken a felhőzet, és már csak néhány helyen alakul ki átfutó hózapor. Az északi szél megerősödik, néhol viharos szellőkések is előfordulnak, tehát újabb hófúvásokra kell számítani. A legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 0, —5 fok között lesz.

KÖNYVEK FELÁRON. Ismét lesz kedvezményes könyvvásár az egyik debreceni könyvesboltban. A Darabos utcai, Möricz Zsigmondról elnevezett üzletben február 28-tól március 12-ig feláron vásárolhatók meg az 1980. december 31-e előtt megjelent könyvek.

KÜLPOLITIKAI FORUM. Ma, február 22-én 16 óratól Heltai András, a Magyar Televízió külpolitikai munkatársa lesz a MAV Debreceni Jarmújavító Üzem művelődési központjának vendége. Ugyancsak kedden, 17 órakor a városi könyvtár Petőfi emlékkönyvtárában Palfy Józseffel a Magyarország főszervezőjével találkozhatnak az érdeklődők.

CS. UHRIN TIBOR TÁRLATA tegnap, február 21-én került a közönség elé Hajdúböszörményben. A városi művelődési központban látható kiállítást dr. Csedreki László, az Egyesült Izzó bőszozményi gyárának igazgatója nyitotta meg.

ELMARAD A BEMUTATÓ. A Csokonai Színház február 25-re, péntekre tervezett bemutatója betegség miatt elmarad. A Ványa bácsit — Léner Péter rendezésében — első ízben február 27-én, vasárnap este 7 óratól láthatja a közönség.

TÖBB ÚJÍTÁS. Több mint kétszeresére növekedett egy év alatt a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaságban a benyújtott újítások száma. Szabadalmi újítás nem született, de több mint hetven javaslat eszméi díjban részesült, harminc pedig máris használatba került.

KITÜNTETÉS. Pinczés János, a Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő Vállalat igazgatója 60. születésnapja alkalmából a Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetésben részesült. A kitüntetést az Elnöki Tanács megbízásából dr. Szabó Imre, a megyei tanács elnöke hűfőn adta át. Jelen volt Magyar József, a megyei pártbizottság titkára, Szűcs Gábor, az MSZMP Hajdúszoboszló városi Bizottságának első titkára, Ur Attiláné, Hajdúszoboszló város Tanácsának elnöke.

1983. FEBRUÁR 22.
KEDD
GERZSON NAPJA

A Nap két 6.39 —
nyugszik 17.17 órakor
(Debreceni adatok: 6.28
és 17.07)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Huszonöt évvel ezelőtt, 1958. február 22-én adták át a 30 kilowattos új, nagy teljesítményű televíziós nagyjáték a budai Szechenyi-hegyen, amely lehetővé tette a szélesebb körű televíziózást hazánkban.

Magyarországon 1957. elején kezdődött meg a tévéadás, amelyet 1 kilowattos adó sugározott; októberben már megkezdődött az említett Szechenyi-hegyi nagyjáték próbázása; ezt 1958. februárjában adták át véglegesen. 1975-ben viszont újból helyezték a jelenlegi 202 (képhang) kilowattos adót. A Magyar Televízió — mint ismeretes — két műsort sugároz. Az első és a második programban hetente két napon át — hétfő kivételével — van adás. Az adások egy része már szűnös, s az ilyen adások száma egyre növekszik. A vetélt lehetőségeket az ország különböző pontjain számos reálalkalmás biztosítja.

A Magyar Televízió szervezett feltevése olyan, hogy külön fozosztályok gondoskodnak a politikai, a népművelési, a szórakoztató, a gyermek- és ifjúsági adásokról, azok megszerkesztéséről; film- és koprodukciós fozosztály szervezi a külföldiekkel közös filmforgatásokat, illetve szerzi be a külföldi, s exportálja a hazai tévéfilmeket. A televízió nagy mechanizmusában fontos szerepe van a műszaki fozosztálynak is.

KLUBVITA keretében tart tájékoztatást a mezőgazdasági könyvkiadás időszerű kérdéseiről ma, kedden 14 órakor a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában dr. Gallyas Csaba, a Mezőgazdasági Kiadó igazgatóhelyettese. A résztvevők egyúttal megvitathatják a berlini kezdeményezésre készített, a Juh-tenyésztők kézikönyve című munkát is.

UTCAK ÉS KITERŐK címmel mutatja be műsorát Debrecenben ezekben a napokban a Népszínház táncgyűjtése. A Hungária Kamaraszínházban február 22-én 16 óra 30 perckor és 23-án, szerdán 14 óra 30-kor kezdődő előadásokra megválthatók jegyek a városi KISZ-bizottságon.

EGÉSZSÉGÜGYI HETEK címmel több helyen zajlik rendezvényorsorozat Hajdú-Biharban Ma, február 22-én délután fél öttől a kereskedelmi párt házában egészségügyi filmek vetítenek, este fél héttől az újjírás művelődési házában pedig az egészség életmód és a sport kapcsolatáról tart előadást dr. Sóvágó János.

KIALLÍTÁSOK — VIDEK. Február végéig a hajdúszoboszlói művelődési házban a **BIOLOG Gyógyszer-gyár népművészeti szakkör** által készített magyar városnépművészek láthatók. A hajdúdorogi művelődési házban **Ady Endre, a derecskei művelődési központban pedig Bartók Béla életét és munkásságát mutatja be dokumentumkiállítás.**

KÖZLEMÉNYEK

Aramsünet lesz február 28-án, 8-16 óráig a Budai Ezsaiás utca páratlan oldalán a Wesselenyi utcától a sinig, a Tompa M. Irinyi utcákon végig; március 1-én, 2-án, naponta 8-16 óráig a Ruyter utcán a Luther utcától a 46. számig, a Luther utcán a Ruyter utcától a Nográdi Mátyas utcáig, a Félégyházi T. utcán a Ruyter utcától a Nográdi M. utcáig, a Nográdi M. utcán a Luther utcától a Mák utcáig; március 3-án és 4-én, naponta 8-16 óráig a Ruyter utcán a 46. számú kifele, a Lakatos, Szárnyai F., Turi A., Dezsi A. utcákon végig, a Veresegyházi T. utcán, a Turi A. utcától a Pogány utcáig. (8)

A Hajdú-Bihar megyei Tanács Temetkezési Vállalata értesíti a lakosságot, hogy az 1981. november és 1982. március között hirdett XIX. 1—9. táblák felszámolásáról 1983. január 1-vel megkezdte. (8)

Új szolgáltatás kozmetikumokban! Fajdalommentes fülbevaló belovésére! Hámán Kató u. 45/A. Beszenszkyé (Kati). Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 9—18 óráig. (8)

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

MOZI
Premier előtt:
Noé bárkái (magyar). Híradó f. 10, f. 12, hn. 2, hn. 6, hn. 8.
A bátyám öcse minden pénzt megér (cseh). Apolló 8. Vig hn. 2, hn. 4, 6.
Eper és vér (amerikai). Apolló hn. 2.
A 34-es gyors (szovjet). Apolló n. 10, n. 12, Meteor n. 8.
Sértés (magyar). Apolló 4, 6, Klinika 5, 7, Meteor 3, n. 6, Híradó hn. 4, Vig n. 10, n. 12.
Ballada a katonáról (szovjet). Vig kamara f. 5, f. 7.
Bosszúvágó (amerikai). 16, Horváth Árpád 6.
Eretelek (francia). Vig n. 9.
Hóhéherke és a hét törpe (amerikai). Meteor mese 3, n. 6.
A nagy balhé (amerikai). Delta f. 6.

SZÍNHÁZ
A Csokonai Színház igazgatósága közli, hogy a február 22-ig hirdett Lear király és a február 23-ára hirdett Vén Európa Hotel előadás betegség miatt elmarad! (8)

TELEVÍZIÓ
BUDAPEST, 1.: 7.58 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is el-

kezdhettek... Tévétorna. 8.05—11.20 Iskolatévé. 11.20 Képzőművészet. 11.25—15.45 Iskolatévé (ism.). 15.47 Műsorismertetés. 15.50 Híradó. 15.55 Sargadzekisek. Román film. 17.29 Reklám. 17.25 „Életet az éveknek”. Nyugdíjasok műsora. 17.55 Képzőművészet. 18.00 Fegyverük a felvevőgép. Szovjet rövidfilm. 18.25 Pecs, Uitz Béla utca 3. A pécsi körzeti stúdió műsora. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Az Onedán család. Angol tévéfilm-sorozat. X. 8. rész: A hájörönc. 20.50 Stúdió '83. A Televízió kulturális héttalaja. 21.50 A felém igaz! Vetélkedőműsor. 22.20 Tv-híradó, 3.

BUDAPEST, 2.: 20.00 Műsorismertetés. 20.01 Gólyavári este. Fejezetek a társadalomlelektan köréből IX. 1. rész: Lelektan lelek nélkül. A modern pszichológia születése. 20.45 Tv-híradó. 2. 21.00 Halálkatonák. Cseh-zslavák film. 22.30 Képzőművészet. 2. 20.00 Autóskocsi-rosorok magazinja (ism.). 9.50—11.05 Tévésorozat (ism.). 11.45 Francia nyelvstanfolyam. 12.15—12.30 Világhíradó (ism.). 16.20 A tudomány és a technika világa. 17.15 Műemlékek. 17.55 Nyugat-szlovákiai magva. 18.30—19.10 Mezőgazdasági magazin. 19.30 Tv-híradó. 20.00

Ejtőernyősök. Szovjet film. 21.40 Dokumentumfilm. 22.00 Világhíradó. 22.15 Hangverseny.

FOZSONY, 2.: 16.15 Híradó. 16.30 Ipari tanulóknak. 17.00 Nemzetközi sportverseny. Magasugrás és rúdugrás. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Fiatalok tevéklubja. Közben: 21.00—22.00 Tv-híradó. 23.00 Téli Univerziade, felvetérl.

BUKAREST, 15.05 Köznevelés. 15.35 Fiatalok klubja. 16.20 A mezőgazdaságban dolgozók. 16.50 A legkisebbeknek. 19.00 Tv-híradó. 19.15 Gazdasági figyele. 19.25 Politikai forum. 19.40 Dalok. 19.50 Téli rege. Befejező rész. 21.00 Tv-híradó.

UNGVAR, 17.00 Alekszejev íróról. 17.15 Az osztyankinói stúdió. 19.00 Hírek. 19.30 Film. 21.00 A világ eseményei. 21.30 A hét eseményei moldovai nyelven.

NYIREGyhÁZI RÁDÍÓ
17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.10 Tiszántúli katedozsóp. (A tartalomról: Ezérszégünk. Dr. Siket Ferenc előadása a cukorbetegség diétájáról — Cipőzseny Nyírteleken — a bérlekásomat — Megnyitási György) — Ajtó, ablak alumíniumból (Bálint Attila) — A technikusok képzés kérdőjele (Gönczi Mária). 18.00 Észak-tiszántúli krónika. 18.15 Szerző és előadó: Máté Péter. 18.25—18.30 Hírösszefoztaló. Műsorvezető: (A nap szerkesztője: Antal István.)

Lázár György, a tanács elnöke kedden látogatott a Szószki Lengyel niszter, aki hivatalogaton tartózkodott Debrecenben. A szovjet tájékoztatóján áttekintte az ország kapcsolatát és a nemzetközi időszerű kérdéseit.

A külpia

kedvező

A külkeres

A külkereskedési alakulásáról feladatokról tájékoztatókat kedden a Vörös kereskedelmi miniszter.

Az ifjús

Ülést tartott a

A KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága február 22-én délután tartotta kezdeti ülését, melyen a bizottság elnöke, a KISZ-bizottság elnöke, a helyi sajtó és a közéleti vezetők részvételével tartották meg az ülésüket. A bizottság elnöke, a KISZ-bizottság elnöke, a helyi sajtó és a közéleti vezetők részvételével tartották meg az ülésüket. A bizottság elnöke, a KISZ-bizottság elnöke, a helyi sajtó és a közéleti vezetők részvételével tartották meg az ülésüket.